

4^e jaargang, no. 7/8
juli/augustus 2025

In deze uitgave:

- Sociale media en het volgen van Jezus
- Jezus volgen? Reken maar uit!
- Balk en splinter
- Wandelen door het Oude Testament (28)
- Wereldbeheersers van deze duisternis (4)
- 1 mond, 1 tong en 2 oren
- De 1^e brief van Paulus aan de Tessalonicenzen (6)
- Opwekking met dank aan Israël?
- Openbaring in vogelvlucht (7)
- Dopen in de naam van Jezus
- Concilie van Nicea in de juiste context

volle evangelie magazine

INHOUDSOPGAVE

- 2 Van de redactie: Gezond leesvoer!
- 2 De daad bij het woord: Sociale media en het volgen van Jezus -Pieter van Berkel
- 5 Jongerenrubriek: Jezus volgen? Reken maar uit! - Zeina Bassa
- 7 Balk en splinter - Toon van den Hoorn
- 10 Wandelen door het Oude Testament (28) - Cees Visser
- 16 'Goud vanouds en van nu' - Rita Blijdorp: MP3's van Gerrit van Ek en J.E. v.d. Brink
- 17 Wereldbeheersers van deze duisternis (4) - J.E. v.d. Brink
- 17 Liederen om te luisteren of mee te zingen - Henk Verbeek
- 18 1 mond, 1 tong en 2 oren - Debora Bronsveld
- 18 De 1e brief van Paulus aan de Tessalonicenzen (6) - J.E. v.d. Brink
- 21 Opwekking met dank aan Israël - Piet Guijt
- 24 Openbaring in vogelvlucht (7) - Toon van den Hoorn
- 26 Dopen in de naam van Jezus - Cees Visser
- 29 Uitgeverij Phos
- 30 Concilie van Nicea in de juiste context plaatsen - Jaap Noordam
- 31 Gedicht: Helende handen - Gerrit van Ek
- 31 Het tweede boek in de serie 'het volle evangelie' verkrijgbaar - Red.
- 32 God omarmt... maar laat vrij! - Hanny Laurita
- 32 Mededelingen en colofon

VAN DE REDACTIE: GEZOND LEESVOER!

In deze zomertijd hebben we meer ruimte voor vakantie en ontspanning. Tegelijkertijd kan bezinning op en verdieping van ons geloof in God en Jezus sterker plaatsvinden, dan wanneer we ons vaak en extra moeten focussen op werken en huishoudelijke en sociale verplichtingen. Mooie tijd om meer te lezen en niet mee te gaan in de leesmoetheid die velen tegenwoordig hebben in deze snelle en jachtige tijd. Daarom hopelijk meer aandacht voor een nieuw, gecombineerd zomer-nummer van Hoger-Op, dat 32 pagina's telt, terwijl het septembernummer (met de gewone 22 bladzijden) pas rond de 25^e van de maand in uw e-mailbox komt. Er staan levendige, praktische artikelen in, zoals het hoofdartikel over 'Sociale media en het volgen van Jezus', 'Jezus volgen? Reken maar uit!', 'Balk en splinter' en '1 mond, 1 tong en twee oren' naast meer prikkelende stof zoals 'Opwekking met dank aan Israël?' en studieartikelen als 'Wandelen door het Oude Testament', 'Wereldbeheersers van deze duisternis', 'De eerste Tessalonicenzenbrief' en 'Openbaring in vogelvlucht.' Achterin tenslotte nog iets om over na te denken en te overwegen: 'Dopen in de naam van Jezus' en een stukje over 'Het concilie van Nicea in de juiste context plaatsen.' En uiteraard ontbreken de gebruikelijke MP3's, liederen en gedichten niet. Kortom: gezond leesvoer! Veel plezier met dit dubbelnummer!

DE DAAD BIJ HET WOORD: SOCIALE MEDIA EN HET VOLGEN VAN JEZUS

Dit is opnieuw een zeer praktisch artikel van onze broeder in het Verre Oosten op de Filipijnen. Hij snijdt het actuele onderwerp aan van het omgaan met sociale media en doet een helder appèl dat serieus onder de loep te nemen. We hebben allemaal wel eens ervaren hoe gemakkelijk deze sociale media onze tijd roven en hoe de boze daar op inspeelt, waardoor we bijvoorbeeld minder aandacht hebben voor het Woord, om dat te lezen. We raden aan dit stuk minstens twee keer te lezen. Om met de schrijver te spreken: zijn wij koning over deze sociale media? Als we onszelf eerlijk onderzoeken, zal dat zeker leiden tot duidelijke keuzes in ons leven! (red.).

Door Pieter van Berkel

Kiest dan heden, wie jij dienen zult

In de twee vorige Hoger-Op uitgaven heb ik wat gedachten neergelegd over het dienen en hoe we tot het dienen kunnen komen. Dit dienen heeft betrekking op hoe we met elkaar om zouden moeten gaan in onze locale gemeente, maar ook daarbuiten. In het kort: priesterschap beoefenen en hiermee ons zoonschap ontwikkelen.

Het *dienen* in deze bijdrage heeft specifiek te maken met *wie* ik dien. Op *wie* of *wat* is mijn leven werkelijk gericht? Die oproep gold niet alleen voor de Israëlieten destijds maar is juist ook vandaag - voor ons allen - zeer actueel.

Kiest dan heden, wie jij dienen zult, Jozua 24:15. Als u daar niet toe bereid bent, kies dan nu wie u wel wilt dienen: de goden van uw voorouders ten oosten van de Eufraat of de goden van de Amorieten, van wie u nu het land bewoont. Ikzelf en mijn familie zullen de HEER dienen.

"Ja maar.... ik ben toch wederom geboren en gedoopt in water en Geest" hoor ik vaak of... hoezo, *ik* loop al 40 jaar mee. En toch gebeurt het, dat gelovigen hun beloften aan God, al dan niet bewust, verbreken. Dat wil niet zeggen, dat men God loslaat en Hem de rug toekeert. Nee, het wil ook zeggen, dat mensen het soms niet zo nauw nemen met de belofte trouw te zijn aan de keuze die men heeft gemaakt om *te allen tijde* Jezus daadwerkelijk te volgen. Dit.... is dus niet in de eerste plaats een oproep aan de wereldse mens, maar juist een

directe oproep aan volgelingen van de Heer. Die oproep geldt dus ook voor mij.

U zult geen andere goden voor mijn aangezicht hebben

Al in het oude testament was God heel duidelijk. *Exodus 20:3 U zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.* Een andere vertaling zegt: *vereer geen andere afgoden.* Hier begint de wet mee en het duidt aan hoe belangrijk dit is voor God. Daarom was dit geen verzoek, maar een gebod.

Ach ja.... 'dat is het oude testament' hoor ik vaak. De wet is toch vervuld door Christus? Ja, maar dat wil niet zeggen dat dit belangrijke gebod van God daarmee teniet is gedaan. We weten dit allemaal wel, denk ik.

Maar het is helemaal niet verkeerd jezelf te toetsen en je af te vragen of we *naast God ook* nog andere afgoden vereren.

Er zijn vele afgoden Een goed voorbeeld is de Mammon. Deze demon belichaamt hebzucht en is in staat de mens in zijn hebzucht te zuigen en die mens ertoe te brengen om de *bij de schepping ingelegde* Goddelijk normen van fatsoen en eerlijkheid te vervangen door zijn onfatsoenlijke en oneerlijke normen.

Hebzucht is een *onverzadigbaar* verlangen naar meer. Dat kan gaan om geld, bezittingen, seks, een hogere status enz. Het is een verslaving die je afremt en die er voor zorgt, dat het plan van God met de mens (ons) niet gerealiseerd kan worden.

Juist gelovigen zijn doelwit met als doel ze los te weken van God. Hij houdt zich niet meer zo bezig met de wereldse mens; die heeft hij toch al in zijn macht.

Zo zijn er nog veel meer afgoden. Er is er echter één die ik hier specifiek onder de aandacht wil brengen. Een afgod waarvan wij vaak denken en zeggen er niet voor te buigen, maar die toch het leven van heel veel mensen volledig beheerst met name christenen, jong en oud. Ik heb het hier over de *"sociale media."*

God wil is dat wij Zijn goddelijke waarden en normen ontwikkelen

Tijdens ons leven verzamelen en ontwikkelen we allerlei geestelijke waarden, zoals moraal, gedrag, kennis en ervaring. Deze waarden vormen ons persoonlijk karakter.

Van het begin wil God, dat wij allen Zijn goddelijke waarden en normen in onze persoonlijke levens ontwikkelen, zodat wij een partner, een deelgenoot kunnen worden op *Zijn* eigen niveau. Dát was en is het doel van de schepping. Dit is *alléén* mogelijk door in innerlijke verbondenheid met God en Jezus te leven én te handelen. Hierdoor worden we in staat gesteld de immorele normen en waarden van satan, zoals innerlijk

verzet, gemakzucht, ongehoorzaamheid, rebellie trots, verslaving en onreinheid buiten ons hart te houden.

Daarom roept God ons steeds op *uiterst waakzaam* te zijn op wát je zo in je leven verzamelt en ontwikkelt, waardoor je onbewust afgedreven wordt van God.

We hebben het geleerd: alles wat we doen of bedenken dat ons verwijdt van God is zonde en die sluipt er zo gemakkelijk in. Soms hebben we het niet eens meer in de gaten, omdat we niet volledig afgestemd zijn op God en Jezus. Juist in deze moderne tijd, waar *sociale media* miljarden mensen *bezighoudt en... wederom geboren christenen letterlijk afhoudt van God en Jezus, moeten we elkaar in liefde blijven oproepen deze afgod openlijk ten toon te stellen en hem niet* (meer) te vereren door hem ál onze tijd en aandacht te geven.

Niet alleen voor ons eigen behoud, maar óók ter wille van onze kinderen. Deze zijn immers geheiligd in de ouders. Als ouders hun heiliging niet serieus nemen, wat moet er dan van de kinderen terechtkomen?

Persoonlijk kies ik elke dag heel bewust opnieuw Wie ik dien

De grootste uitdaging vandaag voor christenen - oud en jong - is sociale media. Gemiddeld besteden mensen - jong en oud – ca. 2.5 uur per dag aan sociale media. Facebookgebruikers, dat zijn er 3.15 miljard per maand. Dat is bijna 40% van de totale wereldbevolking en de aantallen groeien alleen maar.

Tiktok 1.59 miljard per maand. Instagram 2.6 miljard per maand (cijfers 2025) en... ik kan zo nog wel even doorgaan. Sociale media is belangrijker dan het Woord van God en helaas óók voor veel christenen.

Kinderen krijgen al op zeer jonge leeftijd een telefoon of een tablet met toegang tot het internet.

Dit baart enorme zorgen, want wat is de geestelijke toekomst voor deze internetgeneratie die inmiddels verslaafd is geraakt? Hier bij ons hoor ik het altijd weer opnieuw; *"ik ben niet verslaafd!"*

Men heeft allang niet meer in de gaten dat men *wél* verslaafd is en ze niet meer zonder kunnen. Men staat er mee op en gaat er me naar bed. Ik denk niet dat dit in Nederland anders is.

Vanuit ons geloof en inzichten zien we dat satan door middel van deze afgod alles op alles heeft gezet de mens onder zijn invloed te krijgen en te houden.

Deze opzet is zeer geslaagd. Kijk eens eerlijk naar je zelf en je gezin en...in je eigen gemeente. Ik spreek veel met mensen hierover en men reageert dan schuldbeust met een glimlach. *"Ja je hebt eigenlijk wel gelijk"* hoor je dan en... *"ik moet daar eigenlijk wat aan doen"* Maar... het gebeurt niet!

Persoonlijk kies ik elke dag heel bewust opnieuw wie ik dien en...spreek dat uit in de hemel en... handel hier heel bewust naar. Zo heilig ik mijzelf voor God en Jezus om zo een oninneembare burcht te zijn/worden waar geen afgod binnen kan komen.

Laten wij allen deze grondhouding ons eigen maken en onszelf en onze kinderen beschermen tegen de wereld-beheersers van deze eeuw.

Steeds minder tijd voor God

Omdat deze afgod (sociale media) juist wederom geboren christenen zo intens bezighoudt is er steeds minder tijd voor God. Dit is precies wat jouw en mijn vijand wil: je afhouden van God en... daardoor jouw geestelijke groei en ontwikkeling stoppen. We moeten dit wapen van de vijand niet onderschatten of wegwuiven als "ach het loopt zo'n vaart niet."

Veel mensen maar ook christenen en (christen) jongeren die problemen hebben en wegvluchten in die sociale media, omdat ze hun problemen nergens anders kwijt kunnen. Niet bij hen thuis en helaas óók niet altijd in eigen gemeente. Het zijn er meer dan je denkt. Ik kom het hier dagelijks tegen juist ook in christelijke kringen. Het is te triest voor woorden hoe diep veel volwassenen en jongeren onder deze invloed zitten, terwijl de leiding - voorgangers en oudsten van gemeenten - er géén of heel weinig aandacht aan geven.

Ouders die druk zijn en hun kinderen een tablet of telefoon geven, zodat ze zichzelf kunnen vermaken. Ze realiseren zich niet aan welke gevaren ze hun kroost blootstellen.

Kinderen die ongezeglijk worden en vaak op een brutale toon reageren naar de ouders: "jullie begrijpen ons niet." Dat zijn eigenlijk noodkreten die sommige ouders niet eens meer herkennen. Veel jeugd voelt zich vaak in de steek gelaten. Ga zo maar door. En... hoe komt dat? Omdat veel ouders ook in diezelfde verslavingsstroom zitten van sociale media. Hoe kunnen we dan onze kinderen leren en de wegwijzen als we het zelf ook doen?

Waarmee vullen we ons hart en denken?

God ziet ons en wil een relatie met ons. Dat horen we al jaren en jaren. Maar hoe vullen we dit in?

Bij veel christenen is dit helaas een mix *van God nodig hebben ten behoeve van hun geestelijke leven én de belangen* die men heeft in de wereld, waardoor hun geestelijk leven verdeeld is. God echter wil een 100% onvoorwaardelijke toewijding van ons aan Hem en daar schort het vaak aan.

Ja we behoren toe aan God en Jezus door onze bekering en waterdoop en doop in heilige Geest.

De vraag is echter of ons leven ook zo onverdeeld is, zoals God dat zo graag zou willen.

We zeggen christen te zijn maar... is ons leven daar ook naar? Zomaar een vraag. Of... hebben we een dubbel leven? We zeggen dat we Jezus volgen, maar tegelijkertijd loopt ons aardse leven niet synchroon met de geestelijke keuzes die we hebben gemaakt voor de Heer. Dit kun je niet verbloemen of verbergen. Dat wordt zichtbaar in levensstijl en gedrag. *Wat er inzit komt er uit!* Dus... *waarmee vullen we ons hart en ons denken?*

Waarom stellen wij ons hart en denken bloot?

Via de sociale media zoals Tiktok of Facebook en meer, worden mensen vaak ongemerkt negatief beïnvloed. Zomaar een paar voorbeelden.

Mensen wordt angst aangejaagd over de toekomst. Jongeren die zich schaars gekleed fotograferen en deze plaatjes of video's uitwisselen met elkaar.

Onreinheid is ook één van de grootste verleidingen waarmee de boze, mensen - jong en oud - in zijn macht kan krijgen en..... houden. Rebellen, agressiviteit, zijn veelal "*het normaal*" op sociale media.

Dus... waarom stel ik mijn hart en denken bloot?

Ongemerkt kan er allerlei verkeerde beïnvloeding insluipen en voor je het weet, hecht deze zich in je hart en in je denken. En... dat uit zich dan onder andere op de manier waarop je gesprekken met anderen voert, de manier waarop je de discussie of het gesprek voert met broeders en zusters en leidinggevend in je gemeente, de manier waarop je communiceert in je gezin. Die manier is dan niet vredig en harmonieus, maar vaak ongeduldig, boos en opstandig. Misschien herkennen we dit wel een beetje.

Maak haast met je reiniging en heiliging

God kan en wil niet leven in een hart dat verdeeld en verontreinigd is. Hij is een Heilig God en wil dat wij ook Heilig zijn/worden *1 Petrus 1:16 "Wees heilig, want Ik ben heilig."*

Hij weet, dat wij dan uiteindelijk niet staande kunt blijven in de strijd tegen de zonde en daarom blijft Hij in Zijn eeuwige grote liefde ons steeds weer oproepen *haast te maken* met onze reiniging en heiliging. Hij weet wat er nog komen gaat en Hij wil dat niemand verloren gaat en Hij wil uiteindelijk aan ieder mens de kroon des levens kunnen geven.

Onvoorwaardelijk kiezen voor God en Jezus en... breken met alle vormen van ongerechtigheid veroorzaakt een verandering in je leven en daardoor mag je en kun je priesterschap gaan praktiseren in je gezin en in je lokale

gemeente. God zoekt mensen *die dit willen en daadwerkelijk gaan doen!*

Dán kun je van invloed zijn/worden in de gemeente waar je lid van bent en... die mensen helpen die nog vastzitten aan afgoden, terwijl ze het soms niet eens in de gaten hebben.

Als dit onderwerp geen of weinig aandacht heeft in je locale gemeente, zal jouw actief priesterschap ten aanzien van dit probleem ook door de leiding gezien gaan worden en je hierin kunnen ondersteunen door hier (nog) meer aandacht aan te geven.

Je bent dan een voorbeeld. Je neemt dan het voortouw en door de kracht van de Geest die hieraan wordt toegevoegd, zal dat een uitwerking krijgen die zijn weerga niet kent.

Op die manier werkt de bevrijding en genezing van mensen van *binnenuit* je zelf én je gemeente en dat is precies zoals Jezus dat bedoelt.

Maak daarom de balans op in en van je leven

Matteüs 6:24, BGT Je kunt niet trouw zijn aan twee bazen tegelijk. Want je zult altijd meer liefde hebben voor de één dan voor de ander. En je zult altijd meer respect hebben voor de één dan voor de ander. Je kunt dus niet tegelijk voor God en voor het geld, lees ook: sociale media, leven.

Waar het in de kern om gaat is, dat niet de sociale media je dwingt en beheerst, maar **dat wij koning zijn in ons eigen leven en als koning de sociale media beheersen en weten waar de grenzen liggen en aanvoelen wanneer te stoppen.** Dit is de wil van God. Willen we dat ook echt?

Dát kan alleen als je werkelijk de leiding hebt van Gods Geest in je leven.

God roept ons op door zijn Geest, om radicaal te worden en te kiezen voor Hem. Hij wil niet dat we tweeslachtig zijn. Ook al loop je al 40 jaar mee in het volle evangelie, we moeten onszelf steeds blijven toetsen en kiezen wie we werkelijk voor 100% willen dienen om zodoende een recht spoor te kunnen blijven trekken in ons leven. Hebr. 12:13.

Het is onmogelijk dat je dan niet verandert!

In deze bijdrage laat ik mijn hart spreken en richt mij op elke lezer en mijzelf ...en moedig iedereen aan onszelf steeds opnieuw onder de loep te nemen en de balans op te maken en te toetsen of er (nog) afgoden zijn die je leven beheersen. En... wees vooral eerlijk naar jezelf en God als je dit herkent. Moffel het dan niet weg, maar wees radicaal en breek er mee en spreek uit in de hemel:

- *"Ikzelf en mijn familie wij zullen de HEER dienen!*

- *"Ik wil niet langer beheerst worden door welke afgod dan ook"*
- *"Ik wil de Heer dienen niet alleen met mijn mond, maar met mijn hele hart, mijn hele levenshouding"*
- *"Ik wil mijzelf reinigen en heiligen, zodat ook mijn kinderen in mij geheiligd kunnen zijn"*
- *"Ik wil mijzelf reinigen en heiligen ter wille van mijn gemeente, mijn broeder en zuster, de leiding van de gemeente."*

Het is onmogelijk dat je dan niet verandert! Je wordt dan een zichtbaar getuigenis van jouw persoonlijk geloof en dát wordt zichtbaar hier op aarde en in de hemel.

Wij blijven voor jullie allen bidden en in de bres staan, zodat Zijn doel in ieder van ons werkelijkheid wordt. Bid ook voor ons, opdat de Heer óók in ons volledig tot Zijn recht en doel komt.

De Heer zegene een ieder!

JONGERENRUBRIEK

JEZUS VOLGEN? REKEN MAAR UIT!

Door Zeina Bassa-Dafesh

Discipelschap is geen hobby. Het is alles. Het is leven of geen leven.

Toen ik met Pieter-Floor trouwde, stelde ik mezelf geen romantische vraag. Niet: *Ben ik verliefd?* Maar: *Kan ik hem écht liefhebben?* Als man. Als vader van mijn kinderen. Kunnen wij samen Jezus

volgen? Want liefde is niet alleen voelen. Liefde vraagt keuzes. Opoffering. En met Jezus volgen is net zo.

Hij zegt het zoals het is: **'Wie niet alles opgeeft, kan Mijn discipel niet zijn'** (Lucas 14:33). Alles. Niet 'veel'.

Niet 'bijna', maar: ALLES! En Hij legt het uit met twee voorbeelden:

- Een man die een toren wil bouwen
- Een koning die een oorlog in wil

Allebei denken ze eerst na: *Heb ik wat nodig is? Kan ik dit aan?* Die vraag is ook voor jou: *Durf jij te rekenen wat het kost om Jezus te volgen?*

Geen half werk

Jezus volgen is niet iets wat je er bij doet. Het is geen zondag-ding. Geen "ik lees soms m'n Bijbel". Het is je HELE LEVEN. **"Het gaat niet om mensen die alles weten. Maar om mensen die doen wat Ik zeg."** (Lukas 6:46).

Dat is discipelschap. Niet in je hoofd, maar in je hart. *In je keuzes. In je relaties. In je tijd.*

Wat is het grootste drama? Niet de dood. Maar een leven dat voor altijd verloren gaat. En het op één na grootste drama? Een leven vol potentie, vol dromen, vol roeping... dat nooit echt voor Jezus is geleefd. Jezus kwam niet alleen om jou van de hel te redden. Hij kwam om jou écht te laten leven. **'Heb God lief met je hele hart, ziel, kracht en verstand. En je naaste als jezelf'** (Lucas 10:27). Dat is het Grote Gebod. Liefhebben met ALLES. Geen half hart. Geen half leven.

Zaad of vrucht?

Jezus vertelt over zaad dat op verschillende plekken valt (Mattheüs 13):

- Op de weg: geen bereidheid tot nadenken/ puzzel leggen.
- Op stenen: blij in het begin, maar haakt af als het moeilijk wordt.
- Tussen dorens: afgeleid door zorgen en geld.
- Op goede grond: geeft vrucht: 30, 60, 100 keer zoveel.

Vraag aan jou:

Wees eerlijk. Wat gebeurt er met het zaad in jouw leven?

Weet je wat vrucht geeft? Sterven, overgave.

'Als een graankorrel niet sterft, blijft het alleen. Maar als hij sterft, komt er veel vrucht' (Johannes 12:24).

Jezus stierf – voor jou. Opdat jij leven zou dragen. Maar... durf jij ook te sterven aan jezelf? Aan je trots? Je 'recht' op geluk? Je plannen?

Geen verkering zonder bekering

Discipelschap raakt alles. Ook wie je je hart geeft.

Geef je hart niet aan iemand die zijn hart niet aan God heeft gegeven. In 2 Kor. 6:14 staat: **vorm geen ongelijk span met ongelovigen. Niet om streng te zijn. Maar om je te beschermen.** Echte liefde trekt je dichter naar Jezus, niet verder van Hem af. Jezus volgen betekent ook: een missie hebben. Niet alleen 'ik en God', maar wie neem jij mee? **'Maak alle volken tot Mijn leerlingen'** (Matteüs 28:19). **'Jullie zullen kracht ontvangen van de heilige Geest'** (Handelingen 1:8).

Geen fan. Geen toeschouwer. Maar volger. Christen zijn = discipel zijn. **'Iedere leerling zal worden zoals zijn meester'** (Lukas 6:40). Je kunt Jezus niet volgen zonder je leven te geven. Niet een beetje. Niet voor de show. Alleen voluit!

Vrijheid begint bij volgen

'Laat je dopen. Je zonden worden vergeven. En je ontvangt de Heilige Geest' (Handelingen 2:38). Daar begint het. Niet: daar eindigt het. Dan begint volgen pas écht. Niet perfect, maar wél overgegeven.

Vrij van zonde. Vrij van angst. Vrij van de boze. Vrij van jezelf. Vrij van wat mensen vinden. Vrij om op Jezus te lijken.

'Als jullie vasthouden aan Mijn woorden, dan zijn jullie écht Mijn leerlingen. Dan zullen jullie de waarheid kennen. En de waarheid zal jullie vrijmaken' (Johannes 8:31-32).

En nu jij

Lijk jij al een beetje op Jezus? Waar niet? Wat zou er gebeuren als je Hem álles gaf? Heb je uitgerekend wat het je kost om Hem te volgen? En... wat het kost als je Hem niet volgt?

Je bent geroepen. Niet om 'gewoon' te leven. Maar gemaakt om te lijken op Jezus.

'Trek de nieuwe mens aan, die naar Gods beeld is geschapen in rechtvaardigheid en heiligheid' (Efeze 4:24).

'Jullie zijn een heilig volk, uitgekozen door God' (1 Petrus 2:9).

Laatste vragen

Wil jij Jezus volgen? Echt volgen? Niet half. Niet later. Niet als het past. Niet 'ooit'. Maar vandaag?! Zeg het maar. Tegen Hem. EN LEEF!

BALK EN SPLINTER

Naar de MP3 van een boodschap door Toon van den Hoorn in de VEG 'De Ark' te Alphen a/d Rijn op 1997-04-06 uit de serie Verzoening deel 4

Mattheus 7:3-5

1. Balk en splinter zitten in het oog van twee broeders

Er staan Griekse woorden die naast oog ook bron betekent. Daar kun je je meer bij voorstellen dan oog. Dus dan zit je bron verstopt. Dus als je door zit te drammen bij iemand, waarbij je een splinter in zijn bron ziet zitten: doe dan dat drammerige eens weg uit je eigen bron. Dan kun je die liefde, die bewogenheid en ontferming weer in je eigen binnenkamer voelen. Dan kan dat vanuit jouw doorstromen naar die ander. Wees dus maar een zuivere bron! Dan roep je de Heer te hulp voor je eigen houding en gezindheid om die machten weg te halen die jouw bron willen verstoppen. Dan verbreek je het werk van de duisternis, om nog meer liefde, leven Gods te ervaren, heel dicht bij, in je. Leven uit God en in jezelf, waarin jij anderen kunt laten delen. Daartoe breng je oordeel aan - scheiding - maar niet in je uiterlijk maar in je innerlijk. Dat wil zeggen: ik maak scheiding in denken, reageren en spreken. Maar soms is het er toch weer ineens uit, voordat je het in de gaten hebt. Of in je denken waar het weer wil wroeten en aanzetten tot een balk. Heerlijk om dat door te hebben en eerst je eigen bron te onderzoeken. Of daaruit nog liefde komt, aanvaarding, verzoening, of dat nog doorstroomt naar die ander die zo vreemd doet of nog zo raar reageert. Die misschien nog lelijke dingen over je zegt. Kan dat doorstromen in plaats van 'altijd wat' aan te merken hebben op een ander of over een ander.

2. Farizeïsme hoort bij die balk

Farizeeërs oordelen naar het uiterlijk. Dus op grond van wat die gezegd heeft en doet. En dan vooral op wat hij nog tekort komt in dat uiterlijk. Ik denk nu inmiddels: pas maar niet op, want ze letten op me. Ze zorgen er wel voor zelf in het zichtbare perfect te zijn. Daar staan ze zich op voor in de tempel. Heer, dank u dat ik niet zo ben als die ander... Jezus zegt tegen hen: van binnen is er roof, onmatigheid en onreinheid. En dan mag je zijn liefde erbij voelen en dus niet de verwerping. Vanbinnen zit het dus bij zulke mensen verstopt, is er

een balk aanwezig. Van binnen achten jullie je zelfs beter dan de rest van de christenheid. Wat een balk! Jezus geeft in deze gelijkenis eigenlijk aan dat uiterlijke tekortkomingen maar splinters zijn. In het uiterlijke doe je nog wel het een en ander fout, maar als je dan over die bron nadenkt, dan houdt dat bij jou het leven toch niet tegen. Heerlijk Heer dat uw aanvaarding, uw liefde door blijft gaan en van mij uit naar die ander. Het gaat dus over jouw binnenkant, over wat je gelooft, wat je verwacht en liefhebt. En als dat verstopt zit, zit daar die balk in die eigen bron, van binnen dus. Dan zit jouw bron verstopt als je steeds maar aanmerkingen hebt op de uiterlijke tekortkomingen van die ander. Daar kun je een leven mee vullen: in je huwelijk, in je gezin of in de christenheid. Zo was de Heer niet bezig. Dat je dat in de gaten kunt krijgen, dat als je dat alleen maar denkt, dat je dan weet: daar zit die balk van binnen die zorgt voor reacties. Wimpel dat niet weg, want daar kom je nog wel eens wat van tegen. Dat blokkeert dan verzoening en liefde naar die ander maar ook naar jezelf. Daardoor kan het leven niet te voorschijn komen. Als je dat merkt, weet je dus dat je niet opgedroogd bent, maar alleen maar verstopt. Je oordeelt dan naar het uiterlijk, naar het zichtbare terwijl je juist in Christus volop leven en verzoening mag delen met de ander. Wat zou je tegen kunnen houden om dat te doen?!

3. Oordelen, aanmerken en corrigeren in het zichtbare

Zoals het al vroeger in de klas begon met: ga rechttzitten, houd je rug recht, zet je benen goed. Je zal zo opgevoed worden in het volle evangelie, dan ja je gillend de tent uit... Het merkwaardige is dat mensen met balken er altijd op uit zijn anderen te corrigeren vanuit hun eigen inzichten. Ze zeggen: mijn inzichten zijn helemaal goed. Kan op zich best wel waar wezen. Die eigen inzichten zijn dan de fuik, waar die ander in moet zwemmen. Meestal ben je dan zo eigenwijs dat je dan niets meer van die ander aanneemt. Dan kan er gemakkelijk woordenstrijd ontstaan, twist, verwijdering en beschuldiging. Er ontstaat dan vervreemding, geen verzoening. Dat begint dan in je binnenkamer. Je hebt dan iets aan te merken op de ander. Ik vul dat in, mede omdat je dat zelf wel eens tegen komt, waar je je dan van schoon moet maken. Die doet jouw tekort en jij kijkt naar het zichtbare, en dan kom je terecht in het splinterwerk. Dan kom je terecht in een leer. Dat is begonnen in de vorige eeuw in de protestantse kerk. Waar dit principe niet losgelaten wordt, krijg je zo'n

versplintering, dat het er toe leidt dat mensen alleen overblijven. Het gaat er dus om dat je die balk in je eigen oog, waar die er is, ziet. Oordeel dus nooit in de zichtbare wereld. Dat is vleeselijk bezig zijn. Dat leidt tot onverzoenlijke zaken waarin eigen inzicht en eigen gelijk belangrijk schijnen te zijn. Dat is dan de balk die de verzoening en het tot elkaar komen in de weg staan. Dat was in de kerk altijd al zo. Je had de preciezen en de rekkelijken. Dat is doorgegaan. Ik ben niet rekkelijk, ik ben orthodox. Gods Geest gaat daar bovenuit. Niet uit op een vleeselijke strijd tussen mensen of groepen. Het eigen inzicht kan je in de weg staan, zelfs waar je misschien gelijk hebt. Dan kan het zijn dat er een geest is die niet van Christus is. Die staat per definitie echt leven met elkaar in de weg. Als je oordeelt in de geestelijke wereld laat dan maar de ontferming, de barmhartigheid en de liefde het winnen. Dan kun je de ander helpen en bewogen zijn over wat nog zwak is. Het is een zaak van je eigen binnenkamer, waarin je de machten der duisternis weerstaat zodat de stekelige opmerkingen die soms nog even tevoorschijn komen, het wijzen met de vinger, achterwege blijft. Dus zelf persoonlijk het leven hebben en houden. Dan acht de een de ander uitnemender dan zichzelf. En je vraagt je af: hoe werkt dat in mij, in mijn relaties. Daar zit zoveel ruimte in van de Heer.

4. Geveinsden

Als er geen echt leven, liefde en verzoening is, als er die balk is in de bron van iemand, en die blijft toch zijn hand omhoog steken en zegt: het gaat prima, dan zegt de Heer in alle eerlijkheid en uitnodigend, dus niet verwerpend: *geveinsde, jij huichelaar*. Dan voel je je beter als die anderen in de tempel, die rover, die tollenaar, ik doe tenminste goed, ik vast twee maal per week, ik geef tienden van al mijn inkomsten. Daarin proef je niet de verootmoediging, de nederigheid, daarin hoor je een soort hoogmoed. Een leven met geveinsdheid. Ik neem maar een voorbeeld aan die tollenaar: *'o Heer, wees mij genadig.'* Vers 5 zegt: *'gij huichelaar, jij geveinsden.'* Dat zegt hij tegen mensen met een balk in eigen bron. Bij hen een geveinsdheid, niet een oprecht leven voor de Heer, geen echte liefde en geen echte verzoening. Niet een: Heer wees me genadig, kom me te hulp, help me. Wat dient het mij als ik alle inzichten had, maar niet de liefde. Dat verzoenende leven naar die ander toe en naar mijzelf. Het Griekse woord dat hier staat, betekent: hypocriet = een dubbel leven. Door die balk. Heer, wat heb ik toch

gelijk, wat ben ik goed... Wat kan die ander nu op mij aanmerken. Ik hoef eigenlijk toch niet meer te veranderen... O nee, zegt de Heer: het moet niet, maar het mag wel, dat jasje helemaal uittrekken. Nooit meer die jas aan. Dan kan verzoening dat leven Gods wat daar boven de wet uitgaat, doorwerken naar die ander toe, naar die tollenaar, die hoer, iemand die verkeerd zit. Heb je daar nog een boodschap voor, liefde voor? Een huichelaar wil altijd oordelen via het uiterlijk van het evangelie. Meent ook alles te weten via het evangelie, de inzichten, de leer en Gods Geest, maar kan geen leven uitdragen, kan zich niet ontfermen omdat juist dit een balk is. Een boze geest die hem in de weg zit. Jezus zegt nu tegen ons: *durf die balk weg te doen, kom weg uit elke geveinsdheid*. En als je echt diep gaat met de Heer kom je voor een punt te staan, waarin je zegt: Heer wees mij genadig, help me. Kom me te hulp daarin. Misschien heb je zoveel woorden, religieuze woorden. Maar nu daar bovenuit, tot het uiterste voor jezelf. Tot het diepste. En dan te durven: Heer, help me. Want wat zou ik zijn zonder U? Dan ga je verder leven vanuit de verzoening van Jezus Christus.

5. Het proces van hysterie, bij balk en splinter

Die vergroot de fouten van de ander. Jij doet het wel goed met de Heer, maar ja die ander. Dus wat je soms wel eens tegenkwam bij jezelf dat je het kwaad bij die ander zo scherp kon zien, maar dat eigenlijk niet verdroeg in verzoening en liefde. Het zelf allemaal zo goed weten. Zo goed zien bij die ander. Misschien heb je wel gelijk bij de invulling, maar kijk dan eens naar je eigen hart, is daar nog de liefde, bewogenheid voor die ander? Misschien is het de 20 keer al. Misschien is er nood bij jezelf, maar durf je diep in de nood te gaan met de Heer en te zeggen: niet dat gebalk alsjeblieft. Help kom mij te hulp daarin, naar mijn partner, mijn kind, naar mijn naaste. Zet je wat je ziet niet te scherp aan? Daar zit de geest van hysterie achter. Wat denk je dat Jezus onderscheidt? Bij de hoer die naar Hem gebracht werd, zegt Hij: je zonden zijn je vergeven, of: de man die je hebt is je man niet. Hij neemt ook Judas niet ter zijde of Petrus. Het ademt een heel ander klimaat dan dit gedoe. Het leven Gods gaat daar bovenuit. Het zijn splinters. Mooi en heel genezend voor jezelf. Jezus heeft geen balk in zijn bron. Hij is een en al verzoening, Hij kijkt niet naar het zichtbare leven. Als je zo scherp met het evangelie op iemand afstapt kan die ander niet echt de waarheid merken bij jou. Anders ga je mensen verder helpen met geweld in het pinksterleven. Haal die balk

weg uit je eigen bron, dan kun je een relatie opbouwen met iemand, zelfs al ben je het nog niet op alle punten met elkaar eens. Dan kunnen er verschillen zijn zonder dat die opgeschroefd en uitvergroot worden alsof dat het belangrijkste zou zijn. Dan begint het echte leven pas. Een relatie van hart tot hart. Zullen we het eens daar en daar over hebben, dat is prima maar het belangrijkste is dat je vanuit het diepste van je hart van hart tot hart met elkaar uitwisselt. Als je dat doet, worden die verschillen alleen maar kleiner, dan ga je zien wat voor mooi mens die ander eigenlijk is. Misverstanden worden bij een hart tot hart-relatie opgelost. Verschillen bepalen je relatie niet meer. Dan is er een verzoenend leven wat daar helemaal bovenuit gaat.

6. Waar verzoening jou allemaal naar toe wijst

Verzoening wijst op de mogelijkheden tot het herstel van kapotte verhoudingen. Verzoening zet dichtgeslagen deuren weer open. Mooi een frisse wind erdoor. Verzoening zet dichtgeslagen deuren in/naar jezelf weer open zodat verdrongen gebeurtenissen je leven niet voortdurend hoeven te breken. Verzoening zet deuren naar anderen open, zodat wat mis gegaan is niet het laatste hoeft te zijn. Verzoening is juist de kracht die voor jou van Jezus uit gaat. Verzoening is de kracht die uitgaat van de weg die Hij gaat en jij met Hem gaat. Verzoening is een bevrijdende kracht, zodat eindelijk bij name genoemd kan worden van wat is misgegaan. Daarbij heeft wat misgegaan is niet meer het laatste woord, in je leven, in je huwelijk, in je relatie. Menselijke bekrompenheid en egoïsme hebben bij jou niet het laatste woord. Almaar meer willen, zelfs geestelijk, heeft voor jou niet meer het laatste woord. "Ik mag jou eigenlijk niet want" heeft niet meer het laatste woord. Het laatste woord in alles is aan de Heer. Hij wil met zijn liefde en verzoening helemaal door jou heen werken. Hij spreekt tot jou persoonlijk nu. Hij leert jou verder wat verzoening is. Hij wijst boze geest en balk aan. En jij durft dat ook bij name te noemen, want je haat wat goed leven, goede relaties verstoort. De Heer gaat een weg van liefde en verzoening en jij met Hem. Verzoening wijst demonen aan en geeft mogelijkheden ze uit te drijven, ook uit de onderlinge relaties. Dan niet: ja, dat kan je mooi zeggen, maar die ander, nee begin bij jezelf, zodat je leven in jezelf krijgt wat er boven uit gaat. Als je merkt: dat kan ik niet zelf, zeg dan: Heer help, kom me te hulp. Dan wil Hij je van alles wat je aankleeft, wat je wil blokkeren, machten der duisternis, bevrijden. Dan

kun je wel zeggen: Heer, dat kan ik niet zelf, maar daar heeft de Heer toch mooi jouw hulp bij nodig. Dan moet je niet blijven zitten vanuit: dat kan ik niet zelf, ik zit vast aan dingen, maar dan vanuit gebed en liefde. Dan ga je een weg door Hem geraakt van verzoening, dan ga je wegen vinden van verzoening. Wie die weg niet kent, dreigt eigenlijk zichzelf buiten de vernieuwende kracht van verzoening te plaatsen. Want verzoening doet iets met je leven. Je ervaart zelf het meeste als je dat ambt ook uitoefent naar die ander toe. In alle rust en openheid, zonder dat het op de wand geschreven moet worden, het wordt in de hemel opgetekend. Verzoening is een afdoende remedie tegen argwaan, pijn, wantrouwen, vervreemding, conflict op conflict. Dan raak je gezamenlijk slaags in de geestelijke wereld en dan ondersteun je elkaar daar waar dat wantrouwen is in de strijd tegen demonen die ervoor zorgen dat jij mensen eigenlijk niet meer vertrouwt. Dat je eigenlijk komt tot: ik kan niet iedereen meer vertrouwen. Dan draai je het weer om, dan is weer dat leven Gods niet bepalend. Heerlijk als je die strijd voert, want dan ontstaat er een openheid om los van oordeel naar het zichtbare te kunnen praten over wat je hoog zit, ook wat je pijn doet. En dan alleen maar te luisteren naar die ander zonder te zeggen: wacht eens, daar hebben we een oplossing voor. Zullen we nu bidden, we hebben lang genoeg gesproken. Dan kan het leven Gods er niet bij en dreigt het een formule, een omgangsvorm te worden. Het gaat om het leven van God in jou. Dan ga je als je zo een gesprek voert met elkaar jezelf niet verdedigen. Of de ander aanvallen, misschien betreft het wel iets van jou wat die ander trof. Als er echt liefde en bewogenheid is voor die ander, dan zal het van jou naar die ander uitgaan. En als die ander echt volmaakt is los van alle duisternis kan hij alles aan. Met verzoening kom je gelijk uit met de Heer, met zijn leven en zijn liefde. De Heer leert ons om nog meer bruggen te slaan. Waar mensen door de duivel van elkaar vervreemd zijn, zodat er splinterwerk, partijschappen ontstaan, groepen die uit elkaar gaan. Dat kan alleen, die bruggen slaan, als het zijn wortels vindt in de alles vernieuwende verzoening van de Heer. En kijk dan maar even goed voor jezelf, niet voor de ander. Jjongeren, niet voor je vader of moeder, vader of moeder, niet voor je kinderen, man niet voor je vrouw, maar even voor jezelf. Jij hebt die balk weggedaan, dan ga je dingen scherp zien, en voor dat we daar op uitglijden, je gaat dingen scherp zien, namelijk het leven van de Heer. De

verzoening, zijn liefde bij jezelf die je merkt, ik merk veel meer bewogenheid in die situatie. En dat je ook merkt: wat probeert me nog tegen te houden. Heel simpel: waar ik nog veranderen mag. Dan ben je een hulp als het gaat om de splinters bij jezelf en bij die ander. Dan kom je steeds meer helemaal te voorschijn. Omdat je in ieder opzicht het leven Gods in de verzoening door laat werken naar die ander ondanks de ja-maren, geen gedoe meer, geen: ik heb gelijk meer. Zomaar kaal naar die ander. Dat is prachtig, en dan kom je toch weer tot dat punt waarop je zegt: Heer help, kom me maar te hulp. Splinters morgen? Doorgaan. Overmorgen? Doorgaan. Heer dat U helemaal in me door kan werken. Iedere keer, dat een beetje meer. Dat ik zo verder mag veranderen.

De MP3 van deze boodschap vind je [HIER](#)

WANDELEN DOOR HET OUDE TESTAMENT (28)

*Naar de MP3 van de studie van Cees Visser
gehouden in 204-09-22 in de VEG 'Immanuël' te
Breda*

Genesis 29:1 - 30:24

We zijn bezig met de geschiedenis
van Jakob, de derde aartsvader:
Genesis 29:1 – **En Jakob begaf zich
op weg en ging naar het land der
stammen van het Oosten.**

Jakob op de vlucht

Jakob begeeft zich op weg. Hij moet vluchten voor zijn broer Esau. Na alles wat er in het gezin van Isaak en Rebekka is gebeurd, is zijn positie daarin onhoudbaar geworden. Onderweg krijgt Jakob in Betel een prachtig visioen en weet hij zich door de Heer gesterkt. Maar daarmee kan hij niet terug naar huis. De situatie daar is nog steeds zoals die was.

In het gezin van Isaak en Rebekka werkt niet alleen de Gods Geest. In Esau is een geest werkzaam geworden die hem tot een onverschillig, goddeloos en wetteloos leven heeft gevoerd. Als Esau door Jakob wordt bedrogen, bewerkt die geest ook bitterheid en haat in Esau, en zet die geest hem aan tot moord op Jakob. Daarom moet Jakob vluchten.

De geest die in Esau is binnengedrongen wordt later in de Bijbel het 'gebergte van Esau' genoemd. Je kunt die geest nog steeds ontdekken en herkennen in het

onverschillige, goddeloze en wetteloze dat zich in mensen blijft verzetten tegen de werking van Gods Geest.

Jakob is ook niet vrij

In Jakob werkt niet de geest die in Esau werkt. In Jakob werkt een leugenachtige geest die hem heeft aangezet tot list en bedrog. Ten opzichte van Esau, in verband met die linzenmoes, maar ook ten opzichte van zijn vader Isaak in verband met het verkrijgen van de zegen. Hoe kan dat, zou je zeggen. Een gezegende des Heren en toch nog beïnvloedbaar door dit soort geesten? Ja, dat kan. Het kan in hemels van mensen nog door elkaar lopen. Je ziet het bij Jakob. Er is geloof, vertrouwen en liefde voor God in zijn hart, maar ook een opkomen voor zichzelf, een menen dat je het voor jezelf ook nog moet regelen, een voor God uitlopen. En daar gaat hij dan, zevenenzeventig jaar oud. Te voet naar Haran, een tocht van 1250 km. Hier, in Genesis 29 is hij Betel voorbij. Dat ligt op ongeveer 90 km van de plaats waar hij met zijn ouders woonde. Hij heeft dus nog ruim 1150 km voor de boeg. **Jakob is onderweg**, staat er, en hij **ging naar het land van de stammen in het oosten**. Hij is een heerlijke ervaring rijker geworden in Betel. God heeft hem iets laten zien van de geestelijke werkelijkheid en spreekt zijn belofte over hem uit. Hij maakt zich aan Jakob bekend. *Ik ben met je, Ik zal je behoeden, Ik zal je niet verlaten tot Ik gedaan heb wat Ik je heb toegezegd.* Wat een belofte!

De volgende ochtend staat Jakob vroeg op, nog vervuld van alles wat hij heeft gezien en gehoord. Hij doet een belofte aan de Heer, richt een steen op en gaat verder. Hij heeft nog een lange reis voor de boeg.

Op vleugels gedragen

In Genesis 29:2 staat dan: **Toen hij rondkeek, zag hij een put in het veld, en zie, drie kudde kleinvee waren daarbij gelegd, want men placht de kudde uit die put te drinken.**

In vers 2 is Jakob al in Haran. De bijbel vertelt dus niets over die verdere reis. Ik denk ook dat die dagen voor Jakob zijn 'omgevlogen', vol als hij is van de dingen die Heer hem heeft laten zien en horen. Hij is 'opgegaan' in de werkelijkheid die voor hem is opengestaan. Hij weet zich door de Heer 'op vleugels gedragen'. Hij is niet meer beangst en niet meer verlamd, ondanks de vele gevaren voor een eenzame reiziger die alleen een staf bij zich heeft. In zo'n gesteldheid weegt het lijden van het heden niet meer op tegen de heerlijkheid waar je

zicht op hebt gekregen (naar Rom.8:18). Om de vreugde die vóór hem ligt gaat Jakob zijn weg met blijdschap (naar Heb.12:2, Hand.8:39). Als je leeft in de werkelijkheid van Christus en zicht houdt op wat de Heer je heeft laten zien en horen, kun je heel wat aan! Dan kan de reis nog lang zijn, maar dan word je door de Heer gedragen. Je krijgt dan vleugels omdat de engelen je dienen. Dan kun je het 'bovenmenselijke' aan.

Bij de waterput

Jakob leeft vanuit de geopenbaarde werkelijkheid van zijn God. Zo komt hij in Haran aan. En dan ziet hij daar een waterput. Vanaf dat moment begint zijn verhaal in Haran. Wonderlijk. Vaak begint een verhaal bij een waterput, bij zo'n ontmoetingsplaats voor mensen. Eliëzer ontmoet Rebekka bij een waterput als hij voor Isaak een vrouw zoekt. Enkele eeuwen later ontmoet Mozes Sippora bij een waterput.

Zou het dezelfde bron of put zijn als die waar Eliëzer destijds Rebekka ontmoette? De bijbel spreekt er niet over, maar je kunt het wél uit de situatie opmaken. Hier moet er een zware steen weggehaald worden van de put. De herders hebben de afspraak om eerst met hun kudden bijeen te komen en dan samen de steen weg te halen. Als Eliëzer in Haran bij een bron aankomt, hoeft Rebekka niet eerst een steen te verwijderen. Zij geeft hem water en put daarna water voor al zijn kamelen. Ik vermoed dat hier in het verhaal van Jakob een andere put wordt bedoeld. Geen waterbron, maar een bak waarin water opgevangen wordt. Om dat water tegen vuil en stenen te beschermen ligt er een steen op.

Jakob ontmoet bij die waterput een aantal herders en hij treedt ze welgemoed tegemoet: Genesis 29:4 - *De steen op de opening van de put was groot; als alle kudden daar bijeengedreven waren, wentelde men de steen van de opening van de put en drenkte het vee; daarna bracht men de steen weer op de opening van de put op zijn plaats. En Jakob zei tot (de herders): Mijn broeders, vanwaar zijt gij? En zij zeiden: Wij zijn uit Haran. Daarop zei hij tot hen: Kent gij ook Laban, de zoon van Nachor? En zij zeiden: Ja. Vervolgens zei hij tot hen: Gaat het hem wél? En zij zeiden: Ja, maar zie, daar komt zijn dochter Rachel aan met het kleinvee. Toen zei hij: Zie, het is nog volop dag, het is nog geen tijd, dat de kudde bijeengedreven wordt; drenkt het vee en gaat het weer weiden. Maar zij zeiden: Dat kunnen wij niet, voordat al de kudden bijeengedreven zijn; dan wentelt men de steen van de opening van de put, en drenken wij het vee.*

Jakob ontmoet Rachel

Jakob hoort dat hij op de juiste plek is aangekomen: in de buurt van Laban, zijn oom. En dan ziet hij Rachel als een 'engel' op hem afkomen. Nu niet vanuit de hemel, maar gewoon op aarde. Ook niet midden in de nacht, maar op klaarlichte dag. Nee, hij droomt niet. Rachel maakt iets los in Jakob. Ik weet niet hoe oud Rachel was op dat moment, maar ik denk toch wel iets jonger als Jakob op dat ogenblik. En wat doet Jakob?

Genesis 29:9 – Terwijl hij nog met hen sprak, kwam Rachel er aan met het kleinvee van haar vader, want zij was een herderin. Zodra Jakob Rachel, de dochter van Laban, de broeder van zijn moeder, zag, en het kleinvee van Laban, de broeder van zijn moeder, trad Jakob toe, wentelde de steen van de opening van de put en drenkte het vee van Laban, de broeder van zijn moeder.

Dat moet wat geweest zijn, wat een enorme kracht heeft Jakob. Hij kan blijkbaar alles aan, hij is vol van iets. Hij vindt het zo geweldig dat hij in die eerste ontmoeting al direct zekerheid krijgt: ik zit goed, hier woont Laban en daar staat een mooi meisje. Hij huilt van ontroering, verheft zijn stem en maakt zich bekend aan Rachel. *Genesis 29:12 – En Jakob kuste Rachel en verhief zijn stem en weende. Daarop vertelde Jakob Rachel, dat hij een bloedverwant van haar vader was, en de zoon van Rebekka. Toen snelde zij weg en deelde het haar vader mede. Zodra Laban het bericht aangaande Jakob, de zoon zijner zuster, hoorde, snelde hij hem tegemoet, omhelsde hem en kuste hem hartelijk, en bracht hem in zijn huis. En hij vertelde dit alles aan Laban. Toen zei Laban tot hem: Waarlijk, gij zijt mijn eigen vlees en bloed. En hij bleef een volle maand bij hem.*

Dat moet een heerlijk moment voor Jakob zijn geweest. Hij is zijn eigen familie kwijt; hier vindt hij een nieuwe familie.

In het huis van Laban

Jakob komt bij Laban in huis. En direct begint de zegen van de Heer door Jakob heen te werken. Na een maand stelt Laban aan Jakob voor om hem iets te geven voor zijn diensten. Laban wil Jakob graag bij zich houden, omdat hij merkt dat de zegen van God aan de persoon Jakob verbonden is. Jakob weet wel een goed loon: hij wil trouwen met de mooie Rachel. Daar is hij van gaan houden; hij is bereid om daar zeven jaar voor te werken, om zeven jaar in dienst te zijn van Laban als herder over zijn kudde. Laban stemt in; hij zegt op dat moment niets

over de gewoonten van dat land dat de oudste dochter het eerst ten huwelijk gegeven wordt.

Genesis 29:15 – *En Laban zei tot Jakob: Zoudt gij, omdat gij mijn bloedverwant zijt, mij dienen om niet? Zeg mij, wat uw loon moet zijn. Nu had Laban twee dochters; de oudste heette Lea en de jongste Rachel. Lea's ogen waren flets, maar Rachel was schoon van gestalte en schoon van uiterlijk. En Jakob had Rachel lief. Daarom zei hij: Ik wil u zeven jaren dienen om uw jongste dochter Rachel. En Laban zei: Het is beter, dat ik haar aan u geef dan dat ik haar aan een andere man geef; blijf bij mij. Derhalve diende Jakob zeven jaren om Rachel, en die waren in zijn ogen als enkele dagen, omdat hij haar liefhad.*

En zie, het was Lea...

De draagkracht die Jakob sinds Betel bezit, werkt nog steeds. Hij is bereid zeven jaar te werken voor de vrouw die hij liefheeft. Bij die bruiloft wordt Jakob door zijn oom bedrogen. De dag erna blijkt dat Laban niet Rachel maar Lea aan Jakob heeft gegeven. Dat is in de sluiers van de bruid verborgen gebleven. *De bedrieger wordt bedrogen.* Een koekje van eigen deeg, zou je kunnen zeggen. Net goed. Eigen schuld, dikke bult... Maar dat is natuurlijk geen goede benadering. Je kunt ook zeggen, nou, nou, Laban, je zegt tegen Jakob: je bent mijn eigen vlees en bloed, en dan doe je dit? Van je familie moet je het maar hebben...

De geest van leugen en bedrog

Deze benaderingen gaan uit van wat er zich in het *zichtbare* afspeelt. Veel beter is het om na te gaan wat er in het *onzichtbare* gebeurt, wat er in de hemel werkt. Bij Jakob werkte een geest van leugen en bedrog. Maar die geest werkte niet alleen bij hem en bij zijn moeder, Rebekka, die aan Jakobs bedrog heeft meegewerkt, maar blijkbaar ook bij haar broer Laban. Je hebt hier te maken met een *geest uit het voorgeslacht* die deze mensen bij tijd en wijle aanzet tot liegen en bedriegen. Een geest die mensen de schijn laat ophouden en ze hun zaakjes heel slim laat aanpakken, om het ten eigen bate zo gunstig mogelijk te regelen. Heel geniepig. Met mooie woorden en prachtige gebaren, maar met zeer ondeugdelijke redenen.

Esau had last van een geest die in zijn geslacht heeft doorgewerkt, en die de bijbel het gebergte van Esau noemt. Maar dit is óók zo'n geest die in de familie werkzaam is, en daarin werkzaam wil blijven. En dat is

ook een 'kwaai'. Die is niet zomaar weg. Daar krijgt Jakob nog heel wat keren mee te maken. Hij komt er uiteindelijk wel los van, maar die geest heeft Jakob lang achtervolgd. Hier komt hij hem tegen in Laban, zijn bloedverwant. Jakob is hoogst verontwaardigd. Hij schreeuwt het uit van woede en verdriet. Wat heb je me nou geflikt, Laban?

Genesis 29:21 – *Daarna zei Jakob tot Laban: Geef mij mijn vrouw, want mijn tijd is om, opdat ik tot haar kome. En Laban vergaderde al de mannen van die plaats, en richtte een maaltijd aan. Des avonds echter nam hij zijn dochter Lea en bracht haar tot hem, en hij kwam tot haar. Ook gaf Laban haar zijn slavin Zilpa, tot een slavin voor zijn dochter Lea. Maar des morgens, zie, het was Lea. Toen zei hij tot Laban: Wat hebt gij mij daar gedaan? Heb ik niet om Rachel bij u gediend, waarom hebt gij mij dan bedrogen? Daarop zei Laban: Zo doet men niet hier ter plaatse, dat men de jongste ten huwelijk geeft vóór de eerstgeborene. Breng de bruiloftsweek met deze ten einde, dan zal u ook de andere gegeven worden voor de dienst, waarmede gij nog eens zeven jaren bij mij dienen zult. En Jakob deed zo; hij bracht de bruiloftsweek met haar ten einde; daarop gaf hij hem zijn dochter Rachel tot vrouw. En Laban gaf aan zijn dochter Rachel zijn slavin Bilha, haar tot een slavin. Jakob kwam ook tot Rachel, en hij had Rachel lief, in tegenstelling met Lea. Aldus diende hij bij hem nog eens zeven jaren.*

Nóg eens zeven jaar

Jakob kan niets anders doen dan de situatie te accepteren en Laban nóg eens zeven jaar te dienen. Dan maar twee bruiloften achter elkaar. Twee zusters en twee slavinnen, allemaal gegeven aan die ene man. Wat een toestand! Dat gaat problemen opleveren. Lea, niet de mooiste van de twee, niet bemind door Jakob, voelt zich de 'verworpene'. En Rachel, wél de mooiste en geliefde, voelt zich de 'gepasseerde'. Rachel heeft moeten toezien dat haar oudere zus de vrouw is geworden van de man die zij liefheeft. Dat is niet leuk. Het gaat tussen die twee dan ook niet gemakkelijk. Het is een lastige situatie waar de duivel garen bij gaat spinnen.

Problemen met twee vrouwen

Kan de zegen van de Heer in zo'n situatie doorwerken? In de jaren die volgen zijn de problemen niet van de lucht. De eerste zeven jaar zijn voor Jakob omgevlogen, toen ging het allemaal goed. Maar vanaf dit moment,

Jakob is inmiddels vierentachtig, wordt het er niet makkelijker op. Lea en Rachel, twee zusters die door hun huwelijk met Jakob voortdurend met elkaar te maken hebben. In die zusterschap gaat al even 'goed' als in de broederschap van Jakob en Esau: niet dus! Ze blijven op elkaars lip zitten, ze zijn met dezelfde man getrouwd. Wat een situatie.

Beide vrouwen onvruchtbaar

En dan zijn ze allebei nog eens onvruchtbaar ook. Hè, onvruchtbaar? *Genesis 29:31 – Toen de Here zag, dat Lea niet bemind was, opende Hij haar schoot, maar Rachel bleef onvruchtbaar.*

Een dubbel probleem, Lea is niet geliefd, Rachel wel, en beiden zijn onvruchtbaar. Lea een tijdje en Rachel een langere tijd. Door de rol en de plaats die Lea inneemt heeft zij veel verdriet en kent zij maar weinig geluk. Ik denk dat zij meer 'verdiende' dan ze heeft gekregen. Ze loopt niet weg, blijft staan op haar plaats, onbemind, niet gevraagd.

En dan schenkt God aan haar, Lea, het eerst genade. Of moeten we zeggen dat de genade van God het eerst in Lea zijn doel kan bereiken? Blijkbaar heeft Lea, omdat ze op niets anders kon vertrouwen - niet op Jakobs liefde, niet op Rachels steun - het alleen maar van haar God verwacht, waardoor die genade in haar het eerst kan doorwerken. Zij gaat als eerste door die geestelijke 'muur' van onvruchtbaarheid heen.

Lea krijgt vier zonen

Er worden vier zoons geboren uit Lea. Ze geeft die zonen namen waarin ze getuigt en laat merken wat er in haar omgaat. Ruben betekent: *zie, een zoon*.

Genesis 29:32 – En Lea werd zwanger, baarde een zoon, en gaf hem de naam Ruben, want, zo zei zij, voorwaar, de Here heeft mijn ellende aangezien; voorwaar, nu zal mijn man mij liefhebben.

Ach Lea, denk je dat echt? Ze hoopt het. De Heer heeft haar ellende gezien, heeft haar een zoon gegeven en je mag dan toch verwachten dat de man aan wie jij een zoon schenkt, jou gaat liefhebben? Nee, ze blijft de onbemind. En dan wordt Simeon geboren. Zijn naam betekent: *gehoord*.

Genesis 29:33 – En zij werd wederom zwanger, baarde een zoon, en zei: Voorwaar, de Here heeft gehoord, dat ik niet bemind ben, en heeft mij ook deze geschenken; en zij gaf hem de naam Simeon.

Lea richt haar dank aan God. God U heeft mij gehoord, U weet hoe het zit, U heeft mij deze jongen geschonken. En weer krijgt Lea een zoon Levi, dat betekent: *verbonden*.

Genesis 29:34 – Wederom werd zij zwanger, baarde een zoon, en zei: Nu zal mijn man zich ditmaal aan mij hechten, omdat ik hem drie zonen gebaard heb; daarom gaf zij hem de naam Levi.

Nu zal Jakob zich aan mij hechten, omdat ik hem drie zonen gegeven heb. Maar er verandert niets. Lea houdt vol. Een vierde zoon, Juda. Dat betekent: *geprezen*.

Genesis 29:35 – En zij werd wederom zwanger, baarde een zoon, en zei: Nu zal ik de Here loven; daarom gaf zij hem de naam Juda. Toen hield zij op met baren.

Daar houdt ze het bij: ik zal God loven. Lea is dapper; zij is een goede vrouw. Ze blijft hopen en blijft geloven, zonder resultaat in het zichtbare, zonder de liefde van haar man te krijgen.

Rachel wordt jaloers

En Rachel? Jakobs geliefde? Het wordt er voor haar niet beter op als ze ziet dat Lea vier zonen krijgt en zij nog steeds niets. De geest van jaloezie steekt de kop op. Ze wordt afgunstig op haar zus. *Genesis 30:1 – Toen Rachel zag, dat zij Jakob geen kinderen baarde, werd Rachel jaloers op haar zuster...*

In plaats van dat Lea zich verworpen voelt ten opzichte van Rachel, gaat het nu andersom werken: Rachel voelt zich verworpen ten opzichte van Lea. Misschien heeft Lea met haar vier zonen wel even haar rug gerecht ten opzichte van Rachel. Je kunt je dat voorstellen tussen vrouwen: die kunnen elkaar benijden. Om de liefde van de man, of om de kinderen. De duivel weet er wel raad mee.

De kinderen die Lea gelukkig maken, maken Rachel ongelukkig. En Jakob zit er tussenin. Wat een toestand in dat huis van Jakob, in het huis van de gezegende. Wat nestelt zich allemaal in de kinderen van dat gezin? Jakob wordt ouder en ouder. Rachel is de wanhoop nabij.

Verwijten aan Jakob

Rachel gaat Jakob verwijten maken. *Genesis 31:1 – En zij zei tot Jakob: Geef mij kinderen; zo niet, dan sterf ik. Toen ontbrandde Jakobs toorn tegen Rachel, en hij zei: Neem ik de plaats van God in, die u de vrucht van de schoot ontzegd heeft?*

Jakob zegt: Ik ben God niet. Ik ontzeg jou de vrucht niet. Ho, stop, Jakob! Ontzegt *God* Rachel de vrucht? Dit is niet van God, Jakob! Dat weet je toch ook wel? Hoe is het met je moeder gegaan? Wanneer is zij gaan baren? Na twintig jaar. En hoe is het met je grootmoeder Sara gegaan? Hoe lang heeft zij moeten wachten? En wat hebben jouw vader en moeder in die situatie gedaan? En jouw opa en oma? Ze zijn gaan bidden. Ga bidden, Jakob! Houd samen met Rachel vast aan Gods belofte. Maar daar komt Jakob blijkbaar niet toe, daar wordt in de bijbel niets van gezegd.

Ik ben God niet, zegt Jakob. Inderdaad, Jakob, daar heb je gelijk in. Je staat niet op de plaats van God, onthoud dat goed. Ga geloven en blijf geloven. Ga niet zélf iets 'regelen', ga niet voor God uitlopen zoals je dat vroeger hebt gedaan.

Je hoopt dat deze man en vrouw die elkaar zo intens liefhebben, samen gaan bidden en zich samen voor God gaan opstellen, om te verkrijgen wat God bedoelt en die zo bekende 'muur van verzet' te doorbreken. Maar dat gebeurt niet.

Rachel treedt eigenmachtig op

In plaats van het aan God over te laten, gaat Rachel zélf iets regelen.

Genesis 30:3 - Maar zij zei: Hier is mijn slavin Bilha, kom tot haar, en zij bare op mijn knieën, opdat ook ik uit haar gebouwd worde. En zij gaf hem haar slavin Bilha tot vrouw; en Jakob kwam tot haar. Bilha werd zwanger en baarde Jakob een zoon. Toen zei Rachel: God heeft mij recht verschaft, ook heeft Hij mij verhoord en mij een zoon gegeven; daarom gaf zij hem de naam Dan. Wederom werd Bilha, de slavin van Rachel, zwanger en baarde Jakob een tweede zoon. Toen zei Rachel: Op bovenmenselijke wijze heb ik met mijn zuster geworsteld, ook heb ik overmocht; en zij gaf hem de naam Naftali.

Rachel, je weet toch dat dit niet 'werkt'? Je doet met je de slavin hetzelfde als Sara destijds bij Abram. Wat een ellende heeft dat teweeg gebracht!

Jakob gaat mee in het voorstel van Rachel en er worden twee zonen geboren. Rachel adopteert ze, maar het zijn niet haar eigen kinderen. Zij bewandelt een weg die niet uit God is. De naam Dan houdt in: *God is mijn rechter. Hij zal mij recht doen.* En Naftali betekent: *worsteling, op bovenmenselijke wijze heb ik met mijn zuster geworsteld.* Hoe kan een mooie vrouw zulke namen geven, zulke niet-mooie woorden uitspreken. Ja, achter

een mooi uiterlijk kunnen dingen schuilgaan, die niet zo mooi zijn. Dingen waar mannen meestal niet direct zicht op hebben.

Lea doet hetzelfde

Het verhaal gaat door. Lea, die inmiddels al vier zonen heeft en daarna onvruchtbaar lijkt te zijn geworden, denkt: wat Rachel kan, kan ik ook. Jakob, hier is mijn slavin Zilpa. Kan het nog erger? En Jakob doet wat hem gevraagd wordt. Man, denk toch na, zou je zeggen. Zie je niet dat Lea en Rachel elkaar de loef afsteken? Wat gaat er met die jongens allemaal gebeuren?

Genesis 30:9 - Toen Lea zag, dat zij had opgehouden te baren, nam zij haar slavin Zilpa en gaf haar aan Jakob tot vrouw. En Zilpa, de slavin van Lea, baarde Jakob een zoon. Toen zei Lea: Het geluk is gekomen, en zij gaf hem de naam Gad. En Zilpa, de slavin van Lea, baarde Jakob een tweede zoon. Toen zei Lea: Ik gelukkige! Voorzeker zullen de jongedochters mij gelukkig prijzen; en zij gaf hem de naam Aser.

Gad betekent: *geluk*. Het geluk is gekomen, zegt Lea maar is ze werkelijk gelukkig? Dan wordt Aser geboren. Die naam betekent: *gelukzaligheid*. Ben je dat nu echt, Lea? Deze laatste twee namen klinken anders dan de eerste vier. Ik denk dat Lea in die tijd door de vijand meegezogen wordt in zijn duistere 'spel' van afgunst en jaloezie.

Geestelijke belasting

Wat gebeurt er in de hemel van de jongens? Met welke 'belasting' komen zij ter wereld? Geen wonder dat er later - als de jongens groter worden en volwassen zijn - jaloezie ontstaat tussen de zonen van Lea, Bilha en Zilpa enerzijds en Jozef, de zoon van Rachel, anderzijds. Dat begint hier al, bij de verwekking van die zonen, en dat gaat door in de tijd daarna. De vijand heeft in dit steeds groter wordende gezin op geestelijk terrein veel schade kunnen aanrichten. En al die mannen moeten de (latere) stamvaders worden van Gods volk?

Hebben we het nu gehad? Nee, het verhaal gaat weer verder en het wordt allemaal opgeschreven. De Bijbel verhuult niets, geeft zicht op wat er op aarde gebeurt. Verlicht door Gods Geest mogen wij steeds meer zicht krijgen op wat er tegelijkertijd in de hemel gebeurt.

Liefdesappelen

Als Ruben groter wordt, vindt hij 'liefdesappelen'. En Rachel wil ze hebben. Het volksgeloof in die tijd leert dat zulke liefdesappelen de zinnen prikkelen en de

vruchtbaarheid bevorderen. Als je liefdesappelen onder je bed legt, word je vruchtbaar.

Waar ben je mee bezig, Rachel? Dit gaat nog verder dan wat 'regelen'. Dit duidt op inzet van krachten die niet uit God zijn. Vruchtbaarheid opwekken met wat appelen, met zichtbare dingen? Om die appelen in handen te krijgen, pleegt Rachel 'ruilhandel' met Lea. Want het is Lea's zoon, Ruben, die deze appelen vindt. Mag ik die appelen, Lea? Dan mag jij vannacht Jakob hebben. Onvoorstelbaar eigenlijk, maar zo gebeurt het. Jakob probeerde het *eerstgeboorterecht* van Esau af te troggelen. Hier gaat het om *het recht op de echtgenoot en een hopelijk nieuwe geboorte*.

Occult bezig

Rachel zakt in de geestelijke wereld verder af. Ze komt op het terrein waar *occulte geesten* werkzaam zijn. Hoe zit het met je geloof, Rachel, met je vertrouwen in God? Kun je je man verhuren aan Lea? Zo staat het er. Ik heb je gehuurd, zegt Lea die avond tegen Jakob. Blijkbaar is Jakob al een hele tijd niet meer tot Lea gekomen. En nu doet hij dat wél, omdat er liefdesappelen gevonden zijn en er afspraken gemaakt zijn tussen Rachel en Lea. Dit is eigenlijk te gek voor woorden...

Jakob laat zich manipuleren

Jakob, waar laat jij je nu voor gebruiken? Wat is er gebeurd in jouw hemel als er zo met jou 'gespeeld' kan worden door je vrouwen?

Rachel krijgt de liefdesappelen en gaat ermee aan de slag. Dat is een occult bezig-zijn. Daarmee zet je de boel op zijn kop, Rachel. Je probeert God te bewerken. Maar God moet het in jou bewerken. Jij probeert met deze dingen God naar jouw hand te zetten, maar geef jouw God nu toch eens de vrije hand!

Bij magie trachten de mensen met allerlei zaken hun goden te bewerken en te vermurwen om iets van hen gedaan te krijgen. Daarom doen ze van alles. Toverij en magie zijn methoden om de god die je aanbidt naar je hand te zetten, dat wil zeggen: te manipuleren. En dan gaan er dus geheel *andere* krachten werken dan de kracht van God. De demonische machten die deze krachten bewerken, zetten daarmee jou naar *hun* hand en maken je helemaal los van de God. Rachel gaat erin mee en ook Jakob blijft er niet vrij van. Het zijn kwade, occulte werkingen van boze geesten in dit steeds groter wordende gezin, in dat derde geslacht vanaf Abraham gerekend.

Lea wordt opnieuw zwanger

Door dit alles mag Lea weer een nacht doorbrengen met Jakob. Blijkbaar heeft zij daarbij God aangeroepen, want er staat, dat God hoort:

Genesis 30:16 – Toen Jakob des avonds uit het veld kwam, ging Lea hem tegemoet, en zei: Kom bij mij, want ik heb u eerlijk gehuurd voor de liefdesappelen van mijn zoon. Daarom lag hij die nacht bij haar. En God hoorde naar Lea, zij werd zwanger en baarde Jakob een vijfde zoon. Toen zei Lea: God heeft mij mijn loon gegeven, omdat ik mijn slavin aan mijn man gegeven heb; en zij gaf hem de naam Issakar. Wederom werd Lea zwanger en baarde Jakob een zesde zoon. Toen zei Lea: God heeft mij een schoon geschenk gegeven; ditmaal zal mijn man bij mij wonen, omdat ik hem zes zonen gebaard heb; en zij gaf hem de naam Zebulon. Daarna baarde zij een dochter en noemde haar Dina.

De onbeminde wordt opnieuw zwanger en baart haar vijfde zoon: Issakar. Die naam betekent: *er is loon in, God heeft mij loon gegeven*. Ik vond ook nog deze betekenis: *man van huur, door een huurling verwekt*. Dat geeft aan hoe deze zoon ter wereld is gekomen. Daar kan die jongen zelf natuurlijk niets aan doen, maar hij moet er wel mee verder, hij draagt die achtergrond met zich mee.

Lea baart nóg een zoon, een zesde zoon, Zebulon. Dat betekent: *woning*. En daarna nog een dochter Dina, dat betekent: *oordeel* of *uitspraak*.

Rachel bidt ook tot God

Rachel heeft dan zelf nog steeds géén kinderen. Ze heeft van alles geprobeerd: haar slavin gegeven en liefdesappelen gebruikt. Maar het werkt allemaal niet. Met al haar verdriet en alle vernedering die ze heeft doorstaan, met al haar tekorten en al het geregeld en gedoe, richt ze zich dan uiteindelijk volledig tot God. Wat mooi! Dat is het beste wat je in dergelijke situaties kunt doen.

En dan staat er zo mooi: *God hoort en verhoort haar gebed*. Ja, hoe ver je ook afgedaald bent, hoe stevig je ook verstrikt geraakt bent in de netten van de vijand, als mensen zich met heel hun hart op God richten, dan hoort God. En dan laat Hij zijn liefde en genade naar mensen uitgaan en verheft Hij de vernederde. De genade die God geeft, kan Rachel nu bereiken. Dwars door alle muren van het duivelse verzet heen, en dat zijn er niet weinige. Na tien zonen van andere vrouwen

baart Rachel uiteindelijk Jozef. Zijn naam betekent: *God heeft mijn smaad weggenomen*. Zijn naam kan ook afgeleid zijn van het werkwoord toevoegen: *een zoon bijvoegen*. Genesis 30:22 – *Toen gedacht God Rachel, en God verhoorde haar; Hij opende haar schoot, en zij werd zwanger en baarde een zoon. Toen zei zij: God heeft mijn smaad weggenomen; en zij gaf hem de naam Jozef, zeggende: Moge de Here mij er nog een andere zoon bijvoegen.*

Jozef wordt geboren

Jozef wordt geboren, de eerste zoon van Rachel, de eerste van de beminde. Ik denk dat Jozef daarom ook zo'n bijzondere plaats in het gezin van zijn vader Jakob heeft gekregen. De jongen is door gebed verkregen, door de genade van de Heer ontvangen.

Wat een verhaal! Niet bepaald een geschiedenis om trots op te zijn. Gods volk kent een begin waarvan je zegt: waar moet dat naar toe? Hoe moet dat verder met dat verbond met God, met die zegen van God? Hoe moet hier toch een heilig volk van God uit voortkomen? Wat zit de duivel er bovenop! Wat een invloed heeft hij kunnen uitoefenen op het leven van deze stamvaders en moeders... !

God blijft trouw

Te midden van dit alles houdt God vast aan zijn plan. Tot in eeuwigheid blijft Hij trouw aan het verbond dat Hij met Abraham heeft gesloten. Jakob is en blijft voor God de beoogde stamhouder. Hij mag stamvader zijn en worden van Gods eigen volk. Rachel en Lea mogen stammoeders zijn van Israël, wat er tussen hen ook gespeeld en plaatsgevonden heeft. Ook Bilha en Zilpa worden door God aanvaard als moeders van zonen die aan de basis staan van de twaalf stammen van het toekomstige Israël. Alle zonen van Jakob krijgen van God hun plaats. Wat ze ermee doen en hoe het verder gaat is wat anders, maar God aanvaardt ze. Wat mooi!

God blijft zegenen en genade geven

Ja, zo is God. Hij blijft mogelijkheden zien, blijft geloof houden, en blijft zijn zegen geven. Ondanks alles wat mis gaat of anders gaat - dus niet gaat zoals Hij het heeft bedoeld. Wat een trouw van God, onpeilbaar diep en groot. Op het moment dat Hij zijn genade kan geven, laat Hij die genade werken.

Geldt ook voor ons

Daar kunnen wij veel van leren. Want ook met ons gaat het vaak nog niet altijd, zoals het zou kunnen, zoals het

van Godswege mogelijk is gemaakt. Ook wij verdwalen nog wel eens, zakken geestelijk wat af, en doen dingen die niet bij Gods plan behoren. Soms met gevolgen die je niet meer terug kunt draaien.

Wat belangrijk om zulke lessen vanuit zo'n bijbelse geschiedenis op te pakken. Het gaat om te blijven geloven in Gods woorden, om te blijven vertrouwen op zijn beloften. Om te blijven bidden, ook al wordt de belofte niet onmiddellijk vervuld. Blijf je richten op Gods wil, op zijn werk! En bewandel daarbij de weg die Hij je wijst. Vergeet niet wat de Heer je heeft laten zien. Houd zicht op de werkelijkheid van Christus. Besef dat God je altijd genade wil geven, je altijd wil zegenen. Hij wil je recht verschaffen, zijn verbond met jou invullen en waarmaken.

Beantwoord Gods liefde

Vorm je maar een beeld van Gods oneindige trouw. Zelfs in omstandigheden als in deze geschiedenissen houdt Hij vast aan zijn verbond en maakt Hij zijn belofte waar. Beantwoord Gods trouw met jouw trouw, zijn liefde met jouw liefde. Beantwoord Gods geloof met jouw geloof en neem de plaats die Hij je geeft in. God aanvaardt je als een zoon van Hem en geeft je een plaats in het lichaam van Christus, de gemeente. Wie je ook bent en wat je achtergrond ook is. Wat er in je leven ook heeft gespeeld en misschien nog steeds speelt.

Besef de genade en mogelijkheden die Hij geeft. Prijs en dank Hem daarvoor met heel je hart. Dan krijgt Gods volk gestalte en komt Jezus' gemeente tot volheid, in hemel en op aarde. Ondanks alle tegenwerkingen en te midden van alle moeilijkheden die de duivel creëert, komt dan tot stand wat God bedoelt (*wordt vervolgd*).

'GOUD VANOUDS EN VAN NU'

Door Rita Blijdorp

Broers en zussen van het evangelie van het koninkrijk der hemelen, Eerst het Goud van 'NU', een boodschap van Gerrit van Ek uit de VEG Alphen a/d Rijn in de VEG Den Haag die zeer de moeite waard is om te beluisteren of te bekijken:

[20250511-4518-GE-hebr11:1-De kracht van geloven](#) [Video](#) [Note \(PPT\)](#) met na zijn boodschap het schitterende lied: [Lied 192](#).

Vervolgens het Goud 'VANOUDS' van broeder van den Brink: In deze bijdrage is de donderdag, 28 juli 1983 aan de beurt van het Driebergen vakantiecamp met als titel "De Overheid". Het was toch een bijzondere kans om zo als gemeente een week bij elkaar te zijn en 5 dagen lang in een ontspannen sfeer geleerd te worden over het Koninkrijk der hemelen. Deze studiemorgen roept broeder Van den Brink ons op om ons in te zetten de wereldbeheersers dezer duisternis te weerstaan. Wat hij omschrijft over het falende gezag van regeringen is iets dat ook nu direct herkenbaar is in de wereld om ons heen en dan in overtreffende trap t.o.v. 1983. Zijn uitgangsteksten waren: *Rom 13:4; 1 Kor 2:8*.

In de link staat de audio opname van deze studie:

[19830728-2569-JEvdBrink-rom13:4,1cor2:8-Gemeentekamp-De overheid-do mo](#)

En zoals inmiddels bij deze serie gebruikelijk is vind je hieronder de leesversie van de studie van vorige maand:

WERELDBEHEERSERS VAN DEZE DUISTERNIS (4)

Een goed begrip krijgen over wat uitverkiezing is

Naar de MP3 van het gemeentekamp van de VEG Den Haag te Driebergen op 1983-07-27 (wo. mo.)

Door J.E. van den Brink

Romeinen 9:24-26 – En dat zijn wij, die Hij geroepen heeft, niet alleen uit de Joden, maar ook uit de heidenen, gelijk Hij ook bij Hosea zegt: Ik zal niet-mijn-volk noemen: mijn-volk, en de niet-geliefde: geliefde. En het zal geschieden ter plaatse, waar [tot hen] gezegd was: gij zijt mijn volk niet, daar zullen zij genoemd worden: zonen van de levende God.

Uitverkiezing is niet tot behoud maar tot een taak

Boven dit hoofdstuk 9 van de Romeinen brief van Paulus staat dat het gaat over de verkiezing van Israël. Of de uitverkiezing. *Uitverkiezing is in Romeinen 9 niet tot zaligheid, tot behoud, dat heeft men er van gemaakt, maar uitverkiezing is in de Bijbel altijd tot een bepaald taak.* Dat God je ergens voor uitverkiest. Je kunt uitverkoren zijn tot voorganger, oudste, evangelist, profeet, apostel en noem maar op.

Het uitverkoren volk van het oude verbond

En nu had God een volk uitverkoren **om recht en gerechtigheid te bewaren** (Gen. 18:19) op aarde. En dat had hij gedaan ter plaatse. Weet je wel, dat staat hier. Dat heeft Hij dus gedaan in de hemelse gewesten. We zouden zeggen: er is zo'n bijeenkomst geweest met zonen Gods, die dan voor zijn troon staan, goede en slechte (zoals Job 1:6 en Job 2:1 vermeldt), u weet het wel die vorsten onder de engelen, die machthebbers. En God heeft daar gezegd: Israël is mijn volk. Daar ben ik ook mee begonnen in deze gemeenteweek, met:

Deuteronomium 32:8 – Toen de Allerhoogste aan de volken hun erfenis toedeelde, toen Hij de mensenkinderen van elkander scheidde, heeft Hij de grenzen der volken vastgesteld naar het aantal der zonen van Israël (of de zonen Gods).

Dus in die vergadering, in die geestelijke wereld daar heeft God gezegd: ik neem Jacob. Dus ik kies één volk uit dat mijn naam bewaart en de rest konden die machthebbers, die wereldbeheersers, krijgen. En al die andere volken die waren verbonden met die goden in de hemelse gewesten, met die vorsten, de wereldbeheersers dezer duisternis. Waarom? Ja Jezus Sirach zegt ergens: *Israël had het eerstgeboorterecht, en daarom heeft God het uitgekozen.*

VERDER LEZEN VIA [DEZE LINK](#).

LIEDEREN om te luisteren of mee te zingen

Je vreugde uiten!

Door Henk Verbeek

We hebben een evangelie van blijdschap door het werk van onze Heer, Jezus Christus. In de meeste liederen uit de Kapelklanken komt dat ook duidelijk naar voren. Hier een paar liederen die gaan over die 'vreugde'. Eerst een oproep om die vreugde te beleven: [Lied 176](#) - De Koning van het leven (hef op uw hoofd met vreugde, een oproep), [Lied 137](#) - Vreugde in de Heer (niets gaat onze vreugd te boven), [Koor 57](#) (wij zingen in volle vreugde), [Koor 86](#) (Met vreugde zal ik voor U zingen, Heer) en [Koor 88](#) (de vreugde die mijn hart vervult door God in Zijn liefde). Deze liederen te zingen maakt blij en laat je realiseren welk een geweldig evangelie ons gegeven is.

1 MOND, 1 TONG EN 2 OREN

Door Debora Bronsveld-Goldschmeding

Geliefde broeders en zusters, onthoud dit goed: ieder mens moet zich haasten om te luisteren, maar traag zijn om te spreken, traag ook in het kwaad worden. - Jakobus 1:19

De brief van Jakobus is een brief vol met praktische tips. Dit vers gaat over snel zijn in luisteren en minder snel zijn in spreken of nog erger: kwaadspreken. Sneller worden in niets zeggen, langzamer worden en wel iets zeggen.

Ik hoorde onlangs weer eens via een boodschap van Jan-Paul Apon (op 25-05-2025) het volgende voorbeeld.

We hebben 1 mond gekregen, 1 tong en 2 oren. Waarom? Omdat we meer tijd moeten besteden en beter worden in luisteren. We mogen leren om onze mond zo min mogelijk direct en impulsief te gebruiken.

Uiteraard mag je wel advies geven na het luisteren, maar ook dan, met mate.

Hoe deed Jezus dat? Jezus kon heel krachtig en inhoudsvol spreken, maar Hij kon ook heel goed zwijgen. Als Hij iets zei, luisterde Hij vaak eerst.

Gebod: Here God, help mij om te zwijgen als dat nodig of beter is. Leer mij de juiste woorden te spreken als U die mij geeft.

*God nodigt je uit om te **komen**, zoals je bent, maar niet te **blijven** zoals je bent.*

Hans en Debora Bronsveld functioneren in de volle evangeliegemeente 'De Kern' te Ridderkerk, waar Jan-Paul Apon (inzet foto) voorganger is (red.).

DE EERSTE BRIEF VAN PAULUS AAN DE TESSALONICENZEN (6)

Beknopte kanttekeningen

Door J.E. van den Brink

1 Tessalonicenzen 4:13-18

13. Doch wij willen u niet onkundig laten, broeders, wat betreft hen, die ontslapen, opdat gij niet bedroefd zijt, zoals de andere (mensen), die geen hoop hebben.

Paulus gaat de visie over de komst van de Heer verduidelijken en de vragen die hierover zijn ontstaan beantwoorden. Hij begint met de woorden: 'Wij willen u niet onwetend laten', wat bij hem altijd aangeeft dat er belangrijke informatie volgt. Door hun overspannen verwachtingen maken de Tessalonicenzen zich zorgen wanneer iemand uit hun midden sterft voordat de wederkomst van de Heer heeft plaatsgevonden en die persoon dit niet meer als levende kan meemaken. Bij Joodse christenen leeft waarschijnlijk de gedachte dat deze overledenen pas aan het einde der tijden zullen opstaan (vgl. Joh. 11:24). Dan zullen ze dus niet deel hebben aan Christus' heerschappij, ook al behoren ze tot de gemeente en zijn ze in Christus gestorven. Wanneer Jezus bijvoorbeeld tegen Johannes zegt dat hij mogelijk Zijn komst zal meemaken, concluderen de andere discipelen direct dat deze apostel niet zal sterven. Ze denken niet aan een eerste opstanding, waaraan alleen de gemeente

van Jezus Christus deel zal hebben (Joh. 21:22,23). De heidense christenen hebben op hun beurt nog meer moeite met het concept van de opstanding. Zij hebben waarschijnlijk nog minder positieve verwachtingen. Denk bijvoorbeeld aan Paulus' ervaringen in Athene, waar hij wordt uitgelachen als hij spreekt over de opstanding (Hand. 17:32). Het is begrijpelijk dat de Tessalonicenzen bedroefd zijn bij een overlijden, net als ongelovigen die geen hoop hebben.

14. *Want indien wij geloven, dat Jezus gestorven en opgestaan is, zal God ook zó hen, die ontslapen zijn, door Jezus wederbrengen met Hem.*

Paulus maakt hier een vergelijking. De gelovigen zijn ervan overtuigd dat Jezus is gestorven en opgestaan. Ook de overleden gelovigen zijn al eerder met hun Heer gestorven en (geestelijk) opgestaan tot een nieuw leven (Rom. 6:4). Ook al zijn ze overleden en is hun lichaam vergaan, ze blijven 'in Christus'. Wanneer Jezus terugkomt, zal Hij degenen die in Hem zijn een nieuw lichaam geven en hen zo met Zich meebrengen bij zijn komst.

15. *Want dit zeggen wij u met een woord des Heren: wij, levenden, die achterblijven tot de komst des Heren, zullen in geen geval de ontslapenen voorgaan,*

Voordat Paulus verdergaat met schrijven, beroept hij zich op een woord van de Heer dat hij heeft ontvangen via overlevering, profetie of openbaring. Het is een uitspraak waarvan hij volledig overtuigd is en die gelovigen ook als betrouwbaar mogen beschouwen. Wanneer de apostel het heeft over 'wij, levenden', lijkt het op het eerste gezicht te suggereren dat hij verwacht nog in leven te zijn bij de komst van de Heer. Echter, aan het begin van hoofdstuk 5 maakt hij duidelijk dat niemand weet wanneer dit zal plaatsvinden. Het gaat hier over iets anders, namelijk de volgorde van de gebeurtenissen. Met het woord 'wij' schaart de apostel zichzelf onder de achterblijvers. Hij bedoelt hiermee: als we nog leven wanneer de Heer komt, als we ondanks vervolgingen nog 'overblijven', hebben we geen voorsprong op de overleden gelovigen van het nieuwe verbond. Zoals de volgende verzen laten zien, vindt hun opstanding zelfs plaats vóór de ontmoeting tussen hen die dan nog leven en de Here. Paulus beschrijft vervolgens hoe deze *parousia* (aanwezigheid of komst) van de Heer zich zal voltrekken.

16-18 *want de Here zelf zal op een teken, bij het roepen van een aartsengel en bij het geklank ener bazuin Gods, nederdalen van de hemel, en zij, die in Christus gestorven zijn, zullen het eerst opstaan; daarna zullen wij, levenden, die achterbleven, samen met hen op de wolken in een oogwenk weggevoerd worden, de Here tegemoet in de lucht, en zó zullen wij altijd met de Here wezen. Vermaant elkander dus met deze woorden.*

De komst van de Heer, ook wel *parousia* (aanwezigheid) genoemd, is het tijdperk waarin de Heer zich zal manifesteren in zijn volk: '*Hij komt om op die dag verheerlijkt te worden in zijn heiligen en met verbazing aanschouwd te worden in allen, die tot geloof gekomen zijn*' (2 Tess. 1:10). De gelovigen groeien dan naar volwassenheid en worden gelijkvormig aan de Zoon. Wanneer aan het einde van deze periode het teken van de Zoon des mensen verschijnt en de gemeente voltooid is, wordt de Heer zichtbaar in zijn gemeente. Op dat moment roept de aartsengel met luide stem: '*Klimt hierheen op!*' (Op. 11:12). Dit gebeurt tijdens het klinken van de zevende bazuin (Op. 11:15-19). De overleden gelovigen hebben dan hun onsterfelijk lichaam gekregen. Terwijl Jezus neerdaalt met deze wolk van heerlijkheid (de gemeente van opgestane gelovigen van het nieuwe verbond), veranderen de nog levende gelovigen in een 'punt des tijds', zodat ook zij een onsterfelijk lichaam krijgen en zich bij Jezus kunnen voegen. 'Weggevoerd worden' betekent dat ze worden opgenomen in de wolk of toegevoegd aan de verheerlijkte gemeente (vergelijk 1 Kor. 15:51,52). Deze verandering vindt plaats in een moment, letterlijk in een *atomos*, een ondeelbaar ogenblik. Het woord 'aatom' betekent dat wat niet verder te delen is. De ontmoeting met de Heer 'in de lucht' staat symbool voor de opname in de onzichtbare, geestelijke wereld. De gemeente krijgt dan een lichaam dat zowel zichtbaar als onzichtbaar kan zijn. Zo zijn we voor altijd bij de Heer en worden we in eeuwigheid niet meer van Hem gescheiden. Paulus laat de Tessalonicenzen zien wat de juiste visie is op dit onderwerp en hij vermaant hen: "laten we hier goed over nadenken en elkaar hieraan herinneren als we hiervan dreigen af te wijken."

1 Tessalonicenzen 5:1-5

1 *Maar over de tijden en gelegenheden, broeders, is het niet nodig, dat u geschreven wordt:*

Paulus heeft met de Tessalonicenzen uitgebreid gesproken over de wederkomst van de Heer. Hij heeft daarbij duidelijk aangegeven dat niemand de precieze tijdsduur en het moment van de *parousia* kent. De Heer zelf zegt hierover bij zijn heengaan: **'Het is niet uw zaak de tijden of de gelegenheden te weten, waarover de Vader de beschikking aan Zich gehouden heeft'** (Hand. 1:7). 'Tijden (*chronos*) en gelegenheden (*kairos*)' verwijzen enerzijds naar het tijdperk, de periode van de *parousia* of de tegenwoordigheid van de Heer onder zijn volk in de laatste dagen, en anderzijds naar het moment van zijn verschijning.

2 immers, gij weet zelf zeer goed, dat de dag des Heren zó komt, als een dief in de nacht.

Paulus hoeft niet meer over het moment van de *parousia* te schrijven, omdat de Tessalonicenzen dit al weten uit zijn prediking. Jezus zelf spreekt over zijn onverwachte komst 'als een dief in de nacht' (Matth. 24:36-44). Ze hebben hierover duidelijk en uitgebreid onderwijs gehad. Het vervolg van deze tekst sluit aan bij wat Jezus zegt over zijn wederkomst: **'op een uur, dat gij het niet verwacht, komt de Zoon des mensen'** (Matth. 24:44). Met 'de dag des Heren' wordt de periode bedoeld waarin de Heer scheiding gaat maken in zijn kerk tussen ware en valse gelovigen, tussen de afvallige kerk en de ware kerk, de vrouw van het Lam. In het Oude Testament beschrijven de profeten de 'dag des Heren' als een tijd van oordeel, waarin slechts een klein deel behouden blijft. Dat de dag des Heren 'als een dief in de nacht' komt, betekent niet dat Jezus op heimelijke wijze zijn volk wegvoert. Integendeel, Hij zal juist komen om **met verwondering aanschouwd te worden** (2 Tess. 1:10) en **elk oog zal Hem zien** (Op. 1:7). Deze uitdrukking verwijst dus naar het onverwachte moment van zijn komst en niet naar een geheime opname van de gemeente. Dit blijkt ook uit het volgende vers.

3 Terwijl zij zeggen: het is (alles) vrede en rust, overkomt hun, als de weeën een zwangere vrouw, een plotseling verderf, en zij zullen geenszins ontkomen.

Ook al weet men ongeveer hoe lang een zwangerschap duurt, toch blijft het een verassing op welk moment de weeën precies beginnen. De gebeurtenissen die hier worden beschreven vinden plaats op een moment waarop men het niet verwacht. Met 'zij' wordt de afvallige kerk bedoeld die in schijnbare veiligheid leeft.

Ze zeggen: 'Alles is vrede en rust', terwijl deze kerk in werkelijkheid geen vrede met God heeft en de ware rust van het geloof daar niet aanwezig is. Profeten zoals Jeremia en Ezechiël hebben hier vaak over gesproken (zie Jer. 6:14 en 8:11). Het 'plotselinge verderf' wordt bijvoorbeeld beschreven in Ezechiël 13:10-16. Daar lezen we over 'stromende regen, hagelstenen en stormwind' - beelden van kwade machten die de mensen onverwacht overvallen. In Lucas 21:34 spreekt de Heer ook over deze onverwachte ondergang van de valse kerk. In de Openbaring hoofdstuk 18 zien we de vernietiging van Babel, een beeld van de valse kerk. **'Zij is in één uur verwoest!'** (v.19). Deze weeën van verdrukking hebben twee gevolgen: aan de ene kant brengt het de zonen van God voort, aan de andere kant valt de valse kerk ten prooi aan de boze machten en gaat ze ten onder. Wie niet is gedoopt in de heilige Geest en niet uit Zijn kracht leeft, kan niet aan het geweld van deze duistere machten ontkomen.

4 Maar gij, broeders, zijt niet in de duisternis, zodat die dag u als een dief overvallen zou:

Paulus beschouwt de gelovigen in Tessalonica als 'de ware' christenen die leven als kinderen van het licht en gered zullen worden. Wat Paulus schrijft aan de Efeziërs geldt ook voor hen: **'gij waart vroeger duisternis, maar thans zijt gij licht in de Here; wandelt als kinderen des lichts'** (Ef. 5:8). Alleen zij die in duisternis leven - ook al beweren ze met hun woorden iets anders - worden verrast door deze dag van de Heer. Wie echt in het licht leeft, wordt door Gods Geest voorbereid en blijft waakzaam tot het einde.

5 want gij zijt allen kinderen des lichts en kinderen des dags. Wij behoren niet aan nacht of duisternis toe;

De apostel benadrukt opnieuw aan de gemeenteleden in Tessalonica dat zij allen kinderen van het licht zijn. Hun pad is als het glanzende morgenlicht, dat steeds helderder straalt tot de volle dag (Spr. 4:18). De heilige Geest leidt hen. In het Hebreeuws betekent 'kinderen van het licht' en 'kinderen van de dag' dat men toebehoort aan het licht en de dag. In het Nederlands kennen we ook voorbeelden van dit taalgebruik, zoals de uitdrukking 'gelukskind'. Een tegenovergesteld voorbeeld is Judas, die 'zoon van het verderf' wordt genoemd - hij hoorde bij het verderf. Mensen zoals hij scharen zich aan de zijde van de 'wereldbeheersers dezer duisternis' (Ef. 6:12). De Tessalonicenzen

daarentegen horen met hun hele wezen bij Christus, die het licht van de wereld is. Omdat ze Hem volgen, zullen ze nooit in de duisternis wandelen (Joh. 8:12). Paulus herhaalt dat mensen die echt bij Christus horen, hebben gebroken met alle machten van het rijk der duisternis. Ze horen daar niet meer bij, want ze zijn kinderen van het licht (wordt vervolgd).

OPWEKKING MET DANK AAN ISRAËL?

Door Piet Guijt

Sara van Oort van Christenen voor Israël interviewt Jacques Brunt

In het onderstaande artikel van onze medewerker, broeder Piet Guijt, belicht hij in een rustige betoogtrant een interview en een toespraak van Jacques Brunt. Broeder Jacques Brunt is bijbelleraar, oudste in de christengemeente Alblasterdam en een veelgevraagde spreker in ons land. Al vele jaren is hij betrokken bij de conferenties van Stichting Heart Cry op conferentieoord 'De Kroeze Danne' te Delden. Dat is een reformatorische (en inmiddels ook wel evangelische) beweging, vooral voor jongeren en ook voor gezinnen. Graag willen we benoemen dat we zijn bediening over het algemeen zeer waarderen. Over veel onderwerpen laat hij bijbels licht schijnen en is hij tot zegen voor velen.

Maar qua Israëlvisie kunnen we zijn gedachtegang beslist niet overnemen, maar leidt hij ons naar onze overtuiging mis. De Israëlleer is uiterst populair en velen worden hierin achteloos meegenomen. De oudtestamentische uitdrukking 'de God van Israël' wordt regelmatig gebezigd door deze bijbelleraar, maar hij vergeet dat de god van het huidige, natuurlijke volk Israël niet de Vader van Jezus Christus is. Bovendien zal de Heilige van Israël God van de gehele aarde genoemd worden (Jes. 54:5).

We voelen ons vrij om te toetsen aan het Woord en spelen daarbij **niet op de persoon, maar op de inhoud.**

Wat Israël betreft, roeien wij in Hoger-Op tegen de heersende, algemene stroom in. De lezer oordele zelf hoe Piet Guijt ingaat op de argumentatie van Jacques Brunt (red.)

1. Inleiding

Op vrijdagavond 30 mei 2025 sprak Jacques Brunt op de Opwekkingsconferentie in een seminar met als titel 'Opwekking, met dank aan Israël' (over de vraag: *Hoe kijk je als christen naar Israël?*). Hij was een van de organisatoren van de landelijke Israël-manifestatie op De Dam in Amsterdam op 7 oktober 2024.

Voorafgaand aan de Opwekkingsconferentie 2025 had Sara van Oort van 'Christenen voor Israël' een gesprek met hem ([Jacques Brunt spreekt op Opwekking: "Israël is essentieel voor je persoonlijk geloof"](#)). Hieronder zal ik deze video kort bespreken, en ook enkele punten uit de toespraak van Brunt op Opwekking.

Om mogelijke misverstanden te voorkomen, wil ik erop wijzen dat ik geen politieke uitspraken doe, maar wil ik mij alleen richten op de exegese van Gods Woord. Ik verafschuw en verwerp antisemitisme. Ik begrijp en waardeer de sympathieke intentie van br. Brunt jegens het volk Israël, maar zijn theologische argumentatie is niet juist.

2. Bespreking van enkele punten uit het gesprek

Br. Brunt wil duidelijk maken dat de zegen die wij als christenen van God ontvangen hebben via Abraham, Isaak en Jakob tot ons is gekomen. Hij wijst op Deut. 7 waar we lezen dat het volk Israël is uitverkoren en apart gezet door God.

Opgemerkt moet worden dat de drie genoemde aartsvaders niet onze redder zijn, want alleen Jezus Christus, de Zoon van God, Die ook het Lam van God is, is onze Redder, en niemand anders! Waarom wordt dan op Abraham, Isaak en Jakob gewezen? Dat is toch bekend? Waarom moet dat dan benadrukt worden? Mijns inziens alleen vanwege een (goedbedoeld) verlangen om op te komen voor het volk Israël en om dat volk centraal te stellen, maar men (en ook Brunt) vergeet dat Israël onder het nieuwe verbond *niet* Gods volk is, maar alleen die Joden en niet-Joden die Jezus hebben aangenomen en daarom kinderen van God zijn (Joh. 1:12) en dus ook Gods volk en zelfs Zijn huisgezin zijn. Wij mogen en moeten *alleen Jezus Christus centraal stellen!* Het heil is alleen uit Hem en uit niemand anders. Immers, **"En de behoudenis is in niemand anders, want**

er is ook onder de hemel geen andere naam aan de mensen gegeven, waardoor wij moeten behouden worden” (Hand. 4:12).

En dat wij Gods Woord hebben, is vooral te danken aan Gods heilige Geest die het Woord geïnspireerd heeft. En ook aan ons als niet-Joden zijn de woorden Gods toevertrouwd (Rom. 3:2) door de heilige Geest. En ook al kunnen mensen ontrouw zijn, God blijft getrouw (Rom. 3:3). Maar dat is Hij alleen in Christus, **want al Gods beloften zijn in Hem ja en amen** (2 Kor. 1:20). En dat gelijkelijk voor wedergeboren Joden en niet-Joden. Uiteraard weten we dat het volk Israël onder het oude verbond een bepaalde taak had en dat Joodse schrijvers een zeer groot aandeel hebben gehad in het ontstaan van de Bijbel, maar dat is geen argument voor een aparte positie van Israël onder het nieuwe verbond, want daar geldt *alleen wedergeboorte* als criterium om tot Gods volk te mogen behoren. Ook het feit dat de Joden onder het oude verbond bepaalde voorrechten hadden (bijv. Rom. 9:1-5) die de niet-Joden (heidenen) toen nog niet hadden, zegt voor de situatie onder het nieuwe verbond niets, want als Joden Jezus niet als Verlosser en Heer aanvaarden, dan hebben zij niets aan die voorrechten. En alle punten die Brunt verder nog noemt zoals het wijzen op Joodse wortels van Pinksteren, zijn op zich waar, maar zijn geen argument voor een huidige aparte positie en rol van het etnische volk Israël. Bovendien is de heilige Geest geen Joodse geest, maar de Geest van God.

Brunt meent dat God Zich met het volk Israël verbonden heeft.

Maar dat is een fundamentele misvatting want wij leven nu onder het nieuwe verbond in het bloed van Christus, en God verbindt Zich alleen met die Joden en niet-Joden die Zijn Zoon Jezus Christus als Verlosser hebben aangenomen. Zij zijn Gods unieke volk, het lichaam van Christus, de gemeenschap van ware gelovigen uit alle volken waaronder uiteraard ook het Joodse volk.

Voor ons persoonlijke geloof is niet Israël essentieel maar is het alleen van belang om Jezus te kennen en op Hem te zien en Hem te gehoorzamen.

“Daarom, heilige broeders, deelgenoten der hemelse roeping, richt uw oog op de apostel en hogepriester onzer belijdenis, Jezus” (Hebr. 3:1). Het is daarom niets anders dan misleidend om te denken, zoals Brunt doet, dat het voor je persoonlijke geloof nodig is dat je de rol van Israël begrijpt. En hij wijst dan op de vermeende rol van Israël in de toekomst. Die rol is zelfs essentieel,

meent Brunt. Hieruit blijkt dat hij in dit opzicht weinig van het Nieuwe Testament lijkt te hebben begrepen, want dat spreekt nergens over een toekomstige rol van etnisch Israël. Immers, **de schepping ziet met reikhalzend verlangen uit naar het openbaar worden van de zonen Gods** (Rom. 8:19). En als het gaat over het wereldomvattende Koninkrijk van God dan gaat het dus niet over het koninkrijkje Israël.

Op de vraag van Sara of ‘Christenen voor Israël’ niet te veel focust op Israël in plaats van op Jezus, zegt Brunt dat je Israël niet moet scheiden van Jezus.

Allereerst is dit geen bevredigend antwoord, en bovendien is het een misvatting. Jezus is namelijk alleen verbonden met Joden en niet-Joden die in Hem geloven! Een Jood (en niet-Jood) die niet in Jezus gelooft, heeft zelfs geen deel aan Hem (Joh. 3:18b).

Brunt: “God is trouw aan Zijn beloften uit het oude verbond”.

Zoals al gezegd: Gods beloften zijn alleen **ja en amen in Christus** voor Joden niet-Joden die in Hem geloven (2 Kor. 1:20). Bovendien ziet Brunt over het hoofd dat de oudtestamentische profetieën een metafoor zijn van een hogere en heerlijker werkelijkheid in Christus voor Joden en niet-Joden die Hem hebben aangenomen als Heiland en Heer. Zie 1 Kor. 2:9: **“Wat geen oog heeft gezien (ook niet door de OT-ische profeten!) en geen oor heeft gehoord en wat in geen mensenhart is opgekomen, al wat God heeft bereid voor degenen, die Hem liefhebben”.**

Brunt: de gehele Bijbel door Gods Geest geïnspireerd.

Ook al is de gehele Bijbel door Gods Geest geïnspireerd (2 Tim. 3:16) en zijn zowel het Oude als het Nieuwe Testament onderdeel van de canon, toch moeten we niet vergeten dat het Nieuwe Testament als vervulling veel belangrijker is dan het Oude Testament. Want:

“Nu echter heeft Hij een zoveel verhevener dienst verkregen, als Hij de middelaar is van een beter verbond, waarvan de rechtskracht op betere beloften berust. Want indien dat eerste onberispelijk ware geweest, zou er geen plaats gezocht zijn voor een tweede” (Hebr. 8:6,7).

Met Pinksteren waren er alleen maar Joden, aldus Brunt.

In het boek Handelingen lezen we dat Joden en Jodengenoten aanwezig waren, maar dat heeft uiteraard te maken met de taak en geschiedenis van het

volk Israël in het Oude Testament, maar er kwamen later (zie Hand. 10) ook niet-Joden bij zoals Gods bedoeling was vanaf het begin want Jezus kwam voor alle mensen uit alle volken! (Joh. 3:16). Dat er aanvankelijk alleen Joden(genoten) waren, is geen enkel argument voor een aparte positie en taak van etnisch Israël onder het nieuwe verbond. Het nieuwe verbond is er voor alle mensen uit alle volken, dus voor zowel Joden als niet-Joden. En zij die in Jezus geloven, behoren tot Gods nieuwtestamentische volk!

Brunt probeert het belang van Israël aan te tonen uit het gegeven dat Jezus vele teksten uit het oude Testament aanhaalt.

Het feit dat Jezus voor bepaalde zaken teksten uit het oude Testament aanhaalde was om aan te tonen dat ze van Hem getuigden. Zie Luk. 24:27. Maar dat betreft heel wat anders dan een argumentatie voor een aparte positie en taak voor etnisch Israël, want het Nieuwe Testament spreekt daar niet over.

Sara stelt de vraag of God Israël meer liefheeft dan de gemeente.

Brunt noemt teksten uit het Oude Testament zoals: Israël is Gods oogappel, Mijn eerstgeboren zoon, Mijn bruid. Maar volgens het Nieuwe Testament is er geen onderscheid tussen Jood en niet-Jood (Rom. 3:22; 10:12; Kol. 3:11). God heeft alle mensen even lief (Joh. 3:16). En zijn wij als gelovigen uit de heidenen en kinderen van God dan ook niet Gods oogappel? En ook wij zijn geroepen voor *elk* mens een zegen te zijn, dus *niet* alleen voor Joden.

Brunt meent dat de oprichting van de staat Israël in 1948 een hoopvol teken is.

Maar dat is m.i. een ernstige en zorgwekkende misvatting. De oprichting van de staat Israël en de terugkeer van Joden naar Israël zijn naar mijn overtuiging geen bewijs of aanwijzing voor de vervulling van *oudtestamentische* profetieën of de spoedige wederkomst van Jezus. Bedacht moet worden wat ultra-orthodoxe Joden zeggen over de oprichting van de staat Israël in 1948. En ook dat terugkeer naar het ware beloofde land moet samengaan met geloof in Jezus Christus. Door Brunt wordt over het hoofd gezien dat het oudtestamentische land Israël als een metafoor kan en behoort te worden opgevat van het toekomstige ware beloofde land, namelijk het wereldomvattende eeuwige Koninkrijk van God waar de heiligen uit alle volkeren voor eeuwig zullen wonen. Immers, etniciteit

speelt bij wedergeboorte (dus: van boven, uit God geboren) door geloof in Christus geen enkele rol. Zie Joh. 3:3,5. Bovendien moet bedacht worden dat de heerlijkheid van het kennen van God door de heilige Geest veel grootser is dan de voorstelling van een letterlijke landbelofte. Zie ook het artikel 'Wat en waar is het beloofde land?'

[\(20\) Wat en waar is het beloofde land? | LinkedIn](#)

Brunt meent dat het land Israël aan de Joden toebehoort, en daarom is er strijd om Jeruzalem.

Brunt neemt de oudtestamentische profetieën voor Israël letterlijk, en dat is gezien de wezenlijke boodschap van het nieuwe Testament een misvatting. Bovendien gaat de eindstrijd niet over het aardse Jeruzalem zoals Brunt meent, maar om het nieuwe, hemelse Jeruzalem, de gemeente van Jezus Christus.

In het slotgebed noemt Brunt Israël Gods volk.

Maar is dat wel zo? Dat was wel zo onder het oude verbond, en wel met een bepaalde taak tot de komst van Jezus, maar onder het veel betere nieuwe verbond zijn alleen die Joden en niet-Joden die Jezus hebben aangenomen kinderen van God (Joh. 1:12) en dus ook Gods volk. Zij hebben de mooie taak om het heerlijke evangelie van Jezus aan mensen uit alle volkeren (inclusief het Joodse volk) te verkondigen.

3. Conclusie

Dat br. Brunt op de bres wil staan voor Israël, is op zich te waarderen maar zijn argumentatie voor de nieuwtestamentische positie van etnisch Israël is niet Bijbels, ook al probeert hij dat met een aantal niet ter zake doende opmerkingen te verdedigen.

Mijn vraag is: Waarom moet steeds Israël *centraal* worden gesteld en niet onze God en Vader, en Jezus Christus, onze Heiland? Vooral ook de soms dweperige manier waarop dat gedaan wordt, is al een aanwijzing en een waarschuwing ervoor dat er iets niet klopt. Ik ben ervan overtuigd geraakt dat elke nadruk op een (vermeende) centrale rol van het etnisch Israël als volk van God onderdeel is van een eindtijdsmisleiding.

Het etnische volk Israël was onder het oude verbond inderdaad het volk van God met een (tijdelijke) taak tot de komst van Jezus Christus. Maar nu is niet het etnische Israël maar de gemeente het nieuwtestamentische volk van God. Dat heeft overigens helemaal niets te maken met een vermeende verwerping van Israël als volk of met antisemitisme maar met het

gegeven dat het onder het nieuwe verbond gaat om wedergeboorte om bij Gods volk te kunnen behoren, en dus speelt etniciteit geen enkele rol. Dat is het essentiële verschil tussen de eerste fase en de tweede fase van Gods heilsplan voor de gehele mensheid wat velen, en ook br. Brunt, over het hoofd zien.

Ook al lezen we in het Oude Testament over het volk Israël, in wezen gaat het niet om Israël als zodanig maar om wat Gods plan is voor (de redding van) de in zonden verloren mensheid en om Zichzelf te laten kennen, zoals Hij is zodat mensen zich voor eeuwig in Hem kunnen verheugen. *Het is daarom mis-leidend om te denken, zoals Brunt doet, dat het voor je persoonlijke geloof nodig is dat je de rol van Israël begrijpt.*

OPENBARING IN VOGELVLUCHT (7)

1^e studie over de hoofdlijn van het 7^e zegel

(zie het schema onder dit artikel)

Door Toon van den Hoorn

De bazuinen: inleidend

Het zevende zegel kenmerkt zich door het blazen van een aantal bazuinen. Het blazen van deze bazuinen geeft de volgorde aan bij de gebeurtenissen van het zeven-de zegel.

Zij staan beschreven in hoofdstuk 8 t/m 11.

Wat bij zo'n bazuin beschreven staat, geeft een beeld van de ontwikkeling in die fase. Dit beeld wordt verder aangevuld door *close-ups* in de hoofdstukken 12 t/m 22. We zullen dus bij de bazuinen ook gedeelten van hoofdstuk 12 t/m 22 invoegen om een totaal beeld te krijgen. Ook gedeelten van de Paulusbrieven die spreken over de laatste bazuin, passen we hierbij in.

Ik noem nu achtereenvolgens bekende termen en breng daar een volgorde in aan.

1. Allereerst: de openbaring van de zonen van God

Dat is het eerste hoogtepunt van het zevende zegel. *Dat plaats ik bij de eerste en tweede bazuin.*

Openbaring 8 vul ik aan met Openbaring 12, waar je de *close-ups* ziet van ditzelfde gebeuren.

Bij de eerste bazuin zien we hagel en vuur. Dat is een reactie van het rijk der duisternis op de openbaring van de zonen van God. Het bestaat uit een hevige achtervolging, gedirigeerd door de grootvorst Belial.

Bij de tweede bazuin wordt de kop van het beest ten dode toe verwond: er is een overwinning in eigen hemel op Belial, op het rijk der duisternis, omdat hij de zonen Gods niet voor zich kan winnen; ze laten zich niet meeslepen door alles wat op hen afkomt.

We moeten de openbaring van de zonen Gods *niet verwarren met de opname, wederkomst of verheerlijking van de gemeente, ook niet met de verandering in een punt des tijds.*

De openbaring van zonen van God vindt in je eigen leven plaats in de nabije toekomst. Je blijft dan gewoon functioneren, zoals nu, *alleen dan in volheid.*

Zo mogen wij dan als gemeente, net als Jezus, *drie en een half jaar functioneren.* Met zonen van God in ons midden, waarbij er meer mensen uitgroeien tot geestelijke volwassenheid en in grote volheid rondgaan. Het is een woestijnperiode: helemaal afhankelijk van de Heer en niet meer te verleiden. Het volle heil openbarend. Woorden sprekend, die de mensen diep in hun hart treffen. Alles aanreikend wat bij die woorden hoort. Wonderen en tekenen zullen de volwassen gelovigen volgen (zoals bij Jezus het geval was).

2. Openbaring antichrist en antichristelijke gemeente

In diezelfde periode komt ook het negatieve tot volheid.

Er staat ook een antichrist op. Er ontstaat een antichristelijke gemeente. Die is met heel andere dingen vervuld. Namelijk met de antichristelijke geest. Volkomen tegenover de gemeente van Jezus Christus. Dat vindt plaats bij de derde bazuin. Openbaring 8:10 beschrijft dat. Daar zullen we de gebeurtenissen uit Openbaring 13 bij nemen.

Een van de eerstelingen valt af bij de derde bazuin. Hij wordt vervuld met Apollyon en Belial. Hij rekruteert mensen om zich heen: andere zonen. Die gaan ook rond. Net als de zonen van God. De zonen van God geven uiting aan het volle heil. Zij (de zoon en de zonen van wetteloosheid) geven uiting aan de geheimenissen der wetteloosheid (beschreven in Openb. 13:11).

Ons volgen wonderen en tekenen. Hun woorden gaan vergezeld van *bedrieglijke wonderen en tekenen* (2 Tess. 2:9). Zij geven mee vorm aan de grote verdrukking. Zo goed als een volle openbaring van heil door mensen heen gaat, gaat ook de volle openbaring van de duisternis door mensen heen. Ook zij gaan rond en hebben verderfelijke werken. *Die vinden we in de vierde, vijfde en zesde bazuin.*

Bij de vierde bazuin worden bovendien de beide legerkampen geïnstalleerd.

Bij de vijfde bazuin opent de antichrist (de gevallen ster uit Openb. 8:10) de put van de afgrond (Openb. 9:1). Hij roept alle occulte geesten op uit het dodenrijk. Tegelijkertijd spreekt de gemeente een gezagswoord: brengt geen schade toe...de heiliging werkt op volle sterkte in de gemeente.

Je begrijpt, als dit rondgaat naast elkaar, dit functioneren van die twee totaal elkaar tegengestelde groepen mensen, dan gaat dit een volledige duidelijkheid scheppen.

We spreken nu nog over Babylonisch denken, mensen die nog in een stuk verwarring zijn, die het nog niet zo scherp zien. Die verwarring blijft niet bestaan. Aan de ene kant komt het volle licht openbaar, aan de andere kant de volledige duisternis. Je begrijpt, het grijs is dan niet meer te handhaven.

Dan is het in volheid openbaar. *Dan is de keuze die gemaakt wordt onomkeerbaar*, helemaal duidelijk. Definitief. *Dat is het kenmerk van het zevende zegel, het kenmerk van de eindtijd. Keuzes in zo'n stadium zijn definitief.* Dat geeft ons een geweldige rust. Want als je nu kiest en blijft kiezen en op een gegeven moment in volwassen toestand definitief kiest voor het licht *dan blijf je in het licht, voor altijd*. Dan kan er jou niets gebeuren.

3. De val van Babylon

Deze totale duidelijkheid leidt tot de val van Babylon. Het Babylonische, dat grijze, die schemertoestand in het denken van mensen wordt definitief afgebroken. Dit gebeurt bij de zesde bazuin.

De antichrist neemt de voorhof van de tempel in (Openb. 11:2): dat is Babel. Wij proberen zoveel mogelijk mensen uit Babel weg te halen.

De gemeente heeft natuurlijk te lijden van die antichristelijke gemeente. Komt daardoor dus *"in de druk, maar niet in het nauw"* (2 Kor. 4:8). Op het hoogtepunt van die confrontatie, als heel dat Babel, die middenmoot gekozen heeft, *dan staan er nog maar twee groepen geestelijke mensen tegenover elkaar*: de gemeente van Jezus Christus en de gemeente van de antichrist. Met daaromheen mensen die van deze ontwikkeling geen benul hebben. Het gaat langs hen heen: deze eerste periode.

4. De twee getuigen

Dan komt een rechtstreekse confrontatie tussen deze twee gemeenten. *Dan heb ik het over de twee getuigen. Dat staat in Openbaring 11.* Er zijn zonen van Gods die

zich laten doden.

Zo dalen zij in het dodenrijk af om - net als Jezus - te komen tot een opstanding uit de dood. Paulus spreekt dit in Filippenzen 3:10-11 al als wens uit: *"Of ik aan zijn dood gelijkvormig wordende, zou mogen komen tot de opstanding uit de doden"*. Dit gebeuren plaatsen we in deze ontwikkeling, in het zevende zegel, bij de zesde en zevende bazuin.

Voor alle duidelijkheid: het gaat in deze fase niet meer om een loskomen uit de dood. Daarvoor zijn namelijk sleutels nodig. Die sleutels heeft Jezus. En Hij heeft ons allemaal vrijgemaakt van de dood. Neen, het gaat hier om een overwinnen van de dood. Het gaat erom opnieuw in handen te krijgen wat de mens van oorsprong had. Volledige macht over zijn eigen lichaam. Vanuit onze positie in de hemel volledige macht over de stof: het wegwerken van de laatste restanten van de vernedering.

5. De wederkomst van Jezus Christus

Als die twee getuigen opstaan uit de dood en de dood van zijn kracht hebben beroofd. Wat is er dan mogelijk? *Dat heel de gemeente verheerlijkt wordt!* Die dood is een laatste vijand, en als die dood overwonnen is door de vertegenwoordigers van de gemeente, kan die gemeente in volheid volledig in de geestelijke wereld functioneren. *Verheerlijkt worden. Op dit gebeuren volgt dus onmiddellijk de wederkomst van Jezus Christus.* Dat is dan aan de orde. Dat is dan mogelijk. Bij het blazen van de zevende bazuin klinkt: *"Klimt hierheen op."* De gemeente, die zich al die tijd in de hemelse gewesten heeft verzameld, mee ontwikkeld heeft, *die zielen van onder het altaar, van het vijfde zegel*, die kunnen zich dan verenigen met allen die nog op aarde zijn. *En dan is er één gemeente, waarvan Jezus Christus het Hoofd is en waarmee Hij samen verschijnt en dan zullen wij Hem zien.*

6. De opname van de gemeente

De confrontatie tussen de gemeente van Jezus Christus en de gemeente van de antichrist lijkt gewonnen te zijn door de gemeente van de antichrist. Maar juist hierdoor, kunnen de zonen Gods na gedood te zijn, de dood overwinnen en kan Jezus Christus met de zijnen verschijnen in heerlijkheid. Op dat moment wordt heel de gemeente voor korte tijd opgenomen in de geestelijke wereld: *De opname van de gemeente.*

Dus we hebben de overwinning over de dood, de twee getuigen, de wederkomst van Jezus Christus en de

opname van de gemeente. *Dit zijn dingen die met elkaar samenhangen.* Het een is het gevolg van het ander. Dit gebeuren noemen we de eerste opstanding (Openb. 20:4-6). Dan staan er voor het eerst *mensen* op uit de dood (wordt vervolgd).

[Overzicht studies Openbaringen](#)

[19950503-2365a-TvdH-raamwerk 7e zegel1-\(op07\)](#)

[Schema zevende zegel Openbaring](#)

DOPEN IN DE NAAM VAN JEZUS

Dit is de ongewijzigde tekst van bijlage 1 (pagina's 335 t/m 344) uit het boek 'De komst van Jezus Christus', het derde boek in de serie 'Gods plan met mensen.' Met toestemming van de auteur en uitgeverij Phos mogen wij het - op verzoek - als artikel plaatsen in Hoger-Op (red.).

Door Cees Visser

In het Oude Verbond roepen mensen de naam van JHWH aan. Dat begint al bij Set, de zoon van Adam (Gen.4:26). Daarmee erkennen zij Hem als God, als Heer van hun leven, en belijden zij hun geloof in zijn naam. Bij Hem vinden ze genade en vrede, vergeving en verlossing. Van Hem ontvangen ze leiding en zegen in hun leven.

De naam van JHWH is verheven, groot en heerlijk, eeuwig en heilig, nabij en geducht. Men roept die naam uit over Gods volk en de heidenvolken, over Jeruzalem, de tempel en de ark. In die tijd doen de gelovigen alles in de naam van de HEER: roemen, zich beroemen, jubelen, juichen, profeteren, zegenen, wandelen, spreken, dienst doen, de handen opheffen, zweren, komen, hulp vinden, een altaar bouwen, de vaandels opsteken, de vijand tegemoet gaan, optrekken tegen, vertreden, neerhouwen ...¹

Jezus spreekt en werkt eveneens in de naam van God, zijn Vader (Mat.23:39, Joh.5:43, Joh.10:25, Joh.17:11-12). Als ware Zoon van God openbaart Hij het *wezen* van zijn Vader: Hij laat zien wat die naam van God betekent, welke werkelijkheid daarbij hoort. Wie Hem ziet, ziet de Vader (Joh.14:9). Door zijn leven en werk laat Jezus een nieuwe tijd en een nieuwe werkelijkheid ingaan: het Nieuwe Verbond. Hij is Gods Messias/Christus, de spil in de uitvoering van Gods plan met mensen. God zegt: Dit

is mijn geliefde Zoon, in Hem vind Ik vreugde. Luister naar Hem (Mat.17:5).

God geeft Jezus na diens opstanding alle macht in hemel en op aarde. Bij zijn hemelvaart ontvangt Hij de plaats aan Gods rechterhand op de troon. Voortaan openbaart God Zich (uitsluitend) door *Hem*. Daarom dient alles nu in de naam van *Jezus* te geschieden. God verbindt voor eeuwig zijn naam aan die van Jezus. Hij zendt zelfs zijn *eigen* Geest, de heilige Geest, in *die* naam (Joh.14:26 NBG).

Dat is veelzeggend. Dat geeft zicht op de nieuwe werkelijkheid in Gods koninkrijk: Jezus Christus is Heer, tot eer van God, de Vader (Fil.2:11). Hij is de Heer van alle mensen (Hand.10:36). In *Hem* is de behoudenis, in zijn naam, en in niemand anders, want er is onder de hemel geen andere naam aan de mensen gegeven, waardoor wij moeten behouden worden (Hand.4:12 NBG). Daarom roept het Nieuwe Testament op: Doe *alles* wat u zegt of doet in de naam van de Heer Jezus, terwijl u God, de Vader, dankt door Hem (Kol.3:17).

De apostelen en de eerste gemeenten handelen daarnaar. Zij doen alles in de naam van *Jezus*. Zij spreken, leren, prediken, vragen, bidden, dopen, zalven, danken, geloven, bevelen, vergaderen, genezen, profeteren in zijn naam. Ze treden op, drijven boze geesten uit en doen krachten in zijn naam. Er geschieden tekenen en wonderen in zijn naam. Zij roepen de naam van Jezus aan, maken zijn naam groot en verheerlijken zijn naam. Ze houden vast aan zijn naam en verloochenen hem niet. De naam van Jezus wordt op hun voorhoofd geschreven.¹

Op de naam van Jezus mogen nu *alle* volken hopen. In zijn naam mogen mensen hun knieën buigen en belijden: Jezus Christus is Heer. Door Jezus' naam ontvangen zij vergeving, worden zij behouden, geheiligd en gerechtvaardigd, sterk en gezond gemaakt, hebben zij (eeuwig) leven.

Omwille van Jezus' naam is er ook lijden en vervolging, worden mensen gehaat en gesmaad, verdragen zij allerlei dingen en geven ze dingen prijs.¹

Vraagtekens

Hoe wonderlijk is dan de uitspraak van Jezus in Matteüs 28:19 (NBG): ***Gaat dan henen, maakt al de volken tot mijn discipelen en doopt hen in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes en leert hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb.***

Deze woorden komen niet overeen met het bovenstaande. De formulering is wezenlijk anders. Het

¹ E. v.d. Molen, H.K. Zijlstra, Onderwerpen concordantie, St. Heilsfontein (1993).

is ook de enige tekst in de bijbel die meer dan één naam noemt. Alle andere teksten noemen de naam van God of de naam van Jezus. Bovendien spreekt de tekst over drie namen in plaats van twee; er wordt een 'nieuwe' naam geïntroduceerd: de naam van de heilige Geest. En daarmee een derde 'persoon', naast God en Jezus. Die naam komt nergens anders in de bijbel voor, in tegenstelling tot de naam van God en de naam van Jezus. Dat is ook logisch: de heilige Geest is geen aparte, derde persoon in de hemel. De heilige Geest is Gods Geest, de Geest waarin het wezen van Jahweh zetelt (1.2.4., dat wil zeggen: uit de serie Gods plan met mensen: Deel 1 De Schepping van de mens. Hoofdstuk 2: God schept de mens. Paragraaf 4: Naar Gods beeld).

Sommigen wijzen in dit kader op 1 Johannes 5:7-8: **Want drie zijn er, die getuigen [in de hemel: de Vader, het Woord, en de heilige Geest; en deze drie zijn één. en drie zijn er, die getuigen op de aarde]: de Geest, het water en het bloed, en de drie zijn tot één** (NBG).

In deze tekst staat een gedeelte tussen haken: dat stukje staat niet in de oudste handschriften. In Londen ligt de *codex Sinaiticus*, een handschrift uit de vierde eeuw, voor het publiek ter inzage open bij deze plaats. Met een vergrootglas erbij. Duidelijk is te zien dat het gedeelte tussen de haken er later is bijgeschreven.

De Studiebijbel zegt over dit gedeelte: De woorden 'in de hemel' (vs.7) tot en met 'op de aarde' (vs.8) behoren niet tot de Griekse tekst van het NT, maar stonden wel in de (latere) Latijnse kerkvertaling (Vulgaat). Onder kerkelijke druk heeft Erasmus in 1522 deze woorden, het zogenoemde *Comma Johanneum*, toegevoegd aan de door hem uitgegeven versie van de Textus Receptus.²

Een aantal Nederlandse bijbelvertalingen (zoals NBV, LuV, LeV, NaB, Br, WV, GNB) laat de toevoeging daarom weg: Er zijn dus drie getuigen: de Geest, het water en het bloed, en het getuigenis van deze drie is eensluidend (NBV). Ze zeggen allemaal hetzelfde: Jezus Christus is de Zoon van God (HLW).

Is er met de tekst uit Matteüs 28 iets soortgelijks gebeurd? Is daar bij het overschrijven en vertalen in de eerste eeuwen ook iets onder kerkelijke druk aan toegevoegd? Wellicht niet zo herkenbaar als bij het *Comma Johanneum* – er staat geen gedeelte tussen haken – maar toch.

Papias, de bisschop van Hiërapolis in Frygië (ca. 120), meldt dat Matteüs de uitspraken van Jezus in het Hebreeuws heeft samengesteld. Volgens Eusebius, de

bisschop van Caesarea (ca. 300), vertaalde ieder die woorden in het Grieks, naar dat hij kundig was ...³

Na het sterven van de twaalf apostelen verzwakt het zicht op de werkelijkheid in Gods koninkrijk. Dat begint al in de tijd dat Johannes het bijbelboek Openbaring op schrift stelt (ca. 90, zie Op.2, 3). In de eeuwen die volgen, ontstaat er verwarring over de persoon van Jezus Christus. Allerlei denkbeelden over zijn wezen en afkomst worden gelanceerd, fel bestreden en vurig verdedigd. Men probeert een brug te slaan tussen het 'joods-Hebreeuwse' gedachtegoed en het 'heidens-Griekse'. Gaandeweg ontstaat de leer over de goddelijke drie-eenheid en de pre-existentie van Jezus. Die leerstellingen worden op de kerkelijke concilies in de vierde, vijfde en zesde eeuw aanvaard en vastgelegd. Andere denkbeelden worden daarbij als *ketterij* bestempeld, hun aanhangers worden *ketters* genoemd. Met alle (bloedige) gevolgen van dien.

Een mogelijke 'trinitarische' aanvulling op de oorspronkelijke tekst van Matteüs 28:19 is daarom niet uit te sluiten. Bedenk ook dat het Nieuwe Testament een ontstaansgeschiedenis kent en pas in de vierde eeuw is *gecanoniseerd*. Dat wil zeggen: door de toenmalige kerkleiders in zijn huidige vorm en samenstelling is vastgesteld. Dat is *na* het concilie van Nicea (325).

Apostelen

Als de uitspraak uit Matteüs 28 *authentiek* zou zijn, dus werkelijk van Jezus afkomstig, handelen de discipelen op de Pinksterdag daar *niet* naar. Zij dopen dan in de naam van Jezus Christus (Hand.2:38). En dat doen zij de tijd daarna ook: daardoor worden dagelijks mensen toegevoegd aan de gemeente van Jeruzalem (naar Hand.2:47).

Ook op andere plaatsen worden mensen in de naam van Jezus gedoopt. Handelingen beschrijft een aantal van die doopdiensten: in Samaria (Hand.8:16), Caesarea (10:48), Filippi (16:33-34), Korinte (18:8) en Efeze (19:5). Daar ontstaan eveneens (plaatselijke) gemeenten. Paulus schrijft over die waterdoop in de naam van Jezus aan de gemeenten in Galatië (Gal.3:27) en Rome (Rom.6:3). *Alle* nieuwe gelovigen worden in Christus Jezus gedoopt: in zijn naam. Zij worden daarmee van *Hem*; zij treden toe tot *zijn* gemeente.

Zijn de apostelen bij het dopen in water slordig, ongehoorzaam en eigenzinnig? Veronachtzamen zij het gebod van Jezus Christus, hun Heer, op de dag dat zij door Hem met Gods Geest vervuld worden? Het is dan nog maar tien dagen geleden dat zij Hem ten hemel hebben zien varen en zijn 'doopbevel' hebben

² J.C. Bette c.s.: Studiebijbel op het NT, CvB (2000), deel 9, blz. 753

³ NBV Studiebijbel, Jongbloed (2008), blz. 2160

ontvangen. Dat is toch onvoorstelbaar. Dat kan gewoon niet waar zijn. Er moet iets met de formulering van de 'grote opdracht' gebeurd zijn.

De schrijver van het eerste evangelie, de apostel Matteüs, is persoonlijk aanwezig bij de hemelvaart van Jezus en ook bij het eendrachtig bijeenzijn in de dagen erna (Hand.1:12-14). Hij hoort bij de 120 mensen die op de Pinksterdag de heilige Geest ontvangen. Bij het dopen van de 3000 nieuwe leden van de eerste gemeente zal hij als één van de twaalf daarin zijn aandeel hebben gehad en dezelfde woorden als Petrus hebben gebruikt. Dan zal hij toch niet bij het opschrijven van zijn evangelie, ongeveer 50 jaar later, opeens een *andere* formulering hebben gebruikt? Heeft Matteüs het doopbevel in 28:19 dan wel in de vorm opgeschreven, zoals wij die nu kennen? En heeft Jezus zijn grote opdracht dan wel op die 'trinitarische' wijze geformuleerd? Daar mogen we nu toch wel een aantal vraagtekens bij zetten.

Tussenzin

Laten we de tekst nog eens onder de loep nemen en in onderdelen uitsplitsen:

- Gaat dan henen, maakt al de volken tot *mijn* discipelen
- doopt hen in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes
- leert hen onderhouden al wat *Ik* u bevolen heb
- zie *Ik* ben met u al de dagen tot aan de voleinding der wereld

Regel a, c en d staan in de *eerste* persoon. Regel b niet.

Jezus spreekt over Zichzelf: *Ik* ben met u, *Ik* beveel u, maak hen tot *mijn* discipelen. Deel b past daar niet tussen, alleen al op grond van grammaticale overwegingen. Die zin lijkt ertussenin gezet te zijn. Onderzoekers bevestigen dit. Uit hun commentaar nemen we de belangrijkste uitspraken over.

De Griekse tekst van Nestle en Aland geeft in het tekstkritisch apparaat aan dat er tot in de tijd van Eusebius (ca. 300) een *andere* tekst heeft gestaan, die later niet meer gedeeld wordt door de diverse handschriften.⁴ Er staat in de eerste tekstregel: *en too onomati mou* (= in de naam van Mij).

Pinchas Lapide stelt in het boek *De Heer uw God is één*⁵: Met betrekking tot de trinitarische formule aan het slot

van Matteüs 28 heeft F.C. Conybeare reeds in 1901 bewezen dat die ontbreekt in alle geschriften en afschriften van Eusebius, die vóór het concilie van Nicea (325) werden geschreven.⁶ Schalom Ben-Chorin maakt in zijn boek *Broeder Jezus* een soortgelijke opmerking.⁷ Lapide verwijst bovendien naar een onderzoek van David Flusser.⁸ Daarin stelt de auteur dat de tekst van Matteüs 28:19 tot de tijd van Eusebius als volgt is geweest: Ga en maak alle volkeren tot leerlingen in mijn naam en leer hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb.

Op zijn beurt verwijst Flusser in zijn onderzoek naar een ontdekking van een bron uit de vijfde eeuw, waarin een groep christenen zich in geschrift verzet tegen de opkomende dogma's in de kerk van die tijd, en pleit voor het behoud van de oude bronnen. Zij noemen dan ook een aantal bijbelteksten, die zij op grond daarvan verwerpen. Daar staat ook Matteüs 28:19 bij, vanwege de trinitarische formule. Volgens hen luidt de opdracht van Jezus aan zijn leerlingen: Handel, zoals jullie Mij hebben zien handelen, leer hen wat Ik jullie geleerd heb en wees voor hen wat Ik voor jullie geweest ben.⁹ Het verband met de hierboven genoemde 'korte' versie van Eusebius is duidelijk.

Flusser vergelijkt de slotopdracht van Jezus in Matteüs 28 ook nog met die in de andere evangeliën. In Marcus staat: *in mijn naam* zullen zij boze geesten uitwerpen (16:17). Lucas schrijft: *in zijn naam* moet gepredikt worden (24:47). In Johannes lezen we: Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik u (20:21). De discipelen worden door Jezus uitgezonden: *in zijn naam*. In de bovenstaande formulering komt de opdracht van Jezus in Matteüs 28 daarmee overeen: Maak allen tot leerlingen *in mijn naam*.

Verandering

Naar alle waarschijnlijkheid heeft men de formulering van die opdracht veranderd en aangevuld met regel b. De woorden 'in mijn naam' werden opgevat als een impliciete verwijzing naar de doop, en men corrigeerde daardoor, met invoeging: hen dopende in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes.

Een aantal encyclopedieën bevestigt deze gedachte. De *Encyclopedia Britannica*: alle oude bronnen zeggen dat de doop plaatsvond in de naam van Jezus Christus (dl.3, blz.82). De *Hastings Encyclopedia of Religion*: de

⁴ Nestle-Aland: Novum Testamentum Graece, Deutsche Bibelgesellschaft (1979)

⁵ P. Lapide en J. Moltmann: *De Heer uw God is één*, Ten Have (1985), blz. 26

⁶ F. C. Conybeare: *The Eusebian Form of the Text of Matthew 28:19*, ZNW (Zeitschrift für die Neutestamentliche Wissenschaft) Vol.2, 1901, pp.275-288

⁷ S. Ben-Chorin: *Broeder Jezus*, Ten Have (1971), blz. 185

⁸ D. Flusser: *The Conclusion of Matthew in a new Jewish Christian Source*, ASTI (Annual of Swedish Theological Institute) Vol. 5, Jerusalem (1966)

⁹ S. Pines: *The Jewish Christians of the Early Centuries of Christianity according to a New Source*, The Israel Academy of Sciences and Humanities, Vol. 2, No. 13, Jerusalem (1966)

christelijke doop werd uitgevoerd, gebruik makend van de woorden 'in de naam van Jezus' (dl.2, blz.337). De *Hastings Dictionary of the Bible*: de drievoudige naam van Matteüs 28:19 wordt niet gebruikt door de eerste gemeenten. Zij dopen in de naam van Jezus, Jezus Christus, of de Heer Jezus (blz.88). De *Schaff-Herzog Religious Encyclopedia*: het Nieuwe Testament kent alleen de doop in de naam van Jezus (dl.1, blz.435).

De verandering komt tot stand in de loop van de tweede eeuw, mede door het ontstaan van de leer over de drie-eenheid. De *Canney Encyclopedia of Religion*: de eerste gemeenten doopten altijd in de naam van de Heer Jezus tot de ontwikkeling van de drie-eenheid in de tweede eeuw (blz.53). De *Hastings Encyclopedia of Religion*: dopen geschiedde altijd in de naam van de Heer Jezus tot de tijd van Justines de Martelaar, toen de drie-eenheidsformule in gebruik werd genomen (dl.2, blz.389). De *Encyclopedia Britannica*: de doopformule werd veranderd van 'de naam van Jezus Christus' naar de woorden 'Vader, Zoon en Heilige Geest' door de katholieke kerk in de tweede eeuw (dl.3, blz.363-364). De *Catholic Encyclopedia* erkent dat de doop in de naam van Jezus door de katholieke kerk is veranderd (dl.2, blz.263).

Deze tweede formulering wordt reeds vermeld in een Syrisch liturgieboek uit de tweede eeuw, de *Didache*. Desondanks citeert Eusebius van Caesarea in zijn geschriften (300-336) vele malen de korte versie van Matteüs 28:19, zoals hierboven genoemd. Daarin ontbreekt de trinitarische doopformule!

De *verlengde* versie zoals wij die nu kennen, zal dus pas definitief geworden zijn ná de concilies van Nicea en Constantinopel (325 en 381): bij de *canonisering* van het Nieuwe Testament.

Het is jammer dat er op dit moment geen *codices* (handschriften) meer bestaan van vóór de vierde eeuw, waarin het bewuste gedeelte van het evangelie van Matteüs in zijn meest oorspronkelijke vorm te vinden is. Mogelijk komt dat door de vervolging van de christenen die de Romeinse keizer Diocletianus aan het begin van de vierde eeuw inzet.

Eusebius schrijft in zijn *Historia Ecclesiastica* (boeken over de kerkelijke geschiedenis vanaf de tijd van apostelen tot zijn eigen tijd) over het bevelschrift dat keizer Diocletianus in 303 uitvaardigt om 'de kerken tot hun fundamenten af te breken en om de heilige schriften te verbranden; om allen die achterswaardige posities bekleden te vernederen als ze het christendom blijven aanhangen'. Hij ziet het in zijn omgeving met

eigen ogen gebeuren: gebedshuizen worden verwoest, vele geïnspireerde en gewijde geschriften worden in het vuur geworpen.

In mijn naam

De trinitarische doopformule in Matteüs 28:19 is niet afkomstig van Jezus zélf, maar tevoorschijn gekomen in de ontwikkeling van de christelijke gemeenten in de eerste eeuwen. De meest waarschijnlijke verwoording van Jezus' opdracht is: Ga en maak alle volkeren tot leerlingen in mijn naam en leer hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb.

In onze gemeenten volgen we dit gebod van Jezus op. We dopen mensen die zich bekeren en tot geloof komen in de naam van Jezus Christus. We leren hen in de gemeente leven zoals Hij dat voor alle leden van zijn lichaam bedoelt. Om met elkaar, onder zijn leiding, te gaan handelen zoals Hij. En daarmee al Gods gerechtigheid te vervullen.

Dat is in overeenstemming met de Schrift en met de wijze waarop de apostelen nieuwe gelovigen in water dopen. We geven dan geen aanleiding tot verwarring omtrent de persoon van Jezus Christus, onze Heer. We belijden helder en duidelijk van wie wij door onze doop in water en heilige Geest zijn: van *Christus*!

Helaas worden deze gedachten over de waterdoop door vele gelovigen (nog) niet aanvaard. Of dat zo zal blijven, moeten we afwachten. Ik denk van niet. De bijbel zegt: Voor de oprechten gaat het licht in de duisternis op, genadig, barmhartig en rechtvaardig (Ps.112:4 NBG).

UITGEVERIJ PHOS

<https://www.phos.nl/de-komst-van-jezus-christus>

Via de bovenstaande link is op de site van uitgeverij Phos het boek '*De komst van Jezus Christus*' van Cees Visser voor € 16,50 te bestellen.

Dit boek geeft zicht op de plaats en taak die Jezus als de Christus van zijn Vader heeft gekregen. Het beschrijft zijn afkomst en geboorte, zijn leven en bediening. Het spreekt over de genade die met zijn komst in de wereld is verschenen, en over de heerlijkheid die door zijn komst in mensen gaat verschijnen. Het nodigt uit met Jezus mee te werken en zijn komst te bespoedigen.

Overzicht van de inhoud van dit boek:

1. De oorsprong van de Christus
2. Profetieën over de Christus
3. Jezus' geboorte en jeugd
4. Jezus begint aan zijn bediening

5. Jezus voert zijn bediening uit
6. Werken met het evangelie van Jezus Christus
7. Gelijkvormig worden aan Jezus Christus

- Bijlage 1 Dopen in de naam van Jezus
- Bijlage 2 Een aantal bijbelteksten nader toegelicht (waar vaak naar verwezen wordt in verband met de leer over de drie-eenheid en de pre-existentie van Jezus Christus).
- Bijlage 3 Tekstregister van de vier evangeliën

CONCILIE VAN NICEA IN DE JUISTE CONTEXT PLAATSEN

Door Jaap Noordam

In de christelijke wereld wordt dit jaar stilgestaan bij het [eerste oecumenisch concilie van Nicea](#) in 325 na Chr., waar besluiten werden genomen over de geloofsbelijdenis en de gemeenschappelijke [datum](#) voor de Paasviering. Men wil bij de viering de eenheid van de kerk benadrukken. De vraag is of men bewust is van de wijze waarop deze eenheid tot stand is gekomen.

Voor theologen is het wellicht een onbewust gemiste kans als bij de viering van de 'eenheid van de kerk' niet wordt stilgestaan bij het feit dat het de keizers waren die de eenheid van het Romeinse Rijk nastreefden. Historici zullen vanuit het bronnenmateriaal de conclusie trekken dat het in [Nicea](#) niet ging om theologie maar om machtspolitiek. En ik deel die conclusie als Nicea geplaatst wordt in haar historische context.

Monotheïsme versus triades

Vanaf de [val van Jeruzalem](#) in het jaar 70 na Chr. verspreidden de joodse christenen zich over het gehele Romeinse Rijk. Hun monotheïstisch geloof was gebaseerd op de Tenach en de leer van Jezus en botste met de goden van het Romeinse Rijk. De keizer stond aan het hoofd van dit machtige rijk.

De staatsgodsdienst had haar centrum in Rome, waar de Capitolijnse Triade (Jupiter, Juno en Minerva) werd aanbeden in de tempel op de Capitolijnse heuvel.

Al vóór de komst van de Capitolijnse Triade werden andere drie-eenheid goden in Rome aanbeden, o.a. de zogenaamde 'Archaïsche Triade' van mannelijke goden (Jupiter, Mars en Quirinus). In Egypte dat rond het begin van onze jaartelling was ingelijfd in het Romeinse Rijk werd Triade Osiris, Isis en Horus aanbeden. Ook Syrië kende allerlei triades.

Constantijn en Theodius

Om zijn macht te tonen voerde keizer [Constantijn](#) in 321 na Chr. de zondagswet in, die bepaalde dat op [zondag](#) ieder moest rusten vanwege de vererenswaardige dag van de zonnegod.

En tijdens het concilie van Nicea zette Constantijn een stap om de eenheid van geloof in zijn Rijk te herstellen. Daarbij werd de datum voor de viering van het Paasfeest losgekoppeld van die van het Bijbelse Pesachfeest. Dit besluit nam keizer Constantijn omdat hij niets gemeen wilde hebben met 'het gehate volk van de Joden'. En door de Zoon van God gelijk te maken aan Zijn Vader werd gebroken met leer van de Tenach en Jezus, om zo de weg vrij te maken naar een nieuwe Triade.

Het besluit om Jezus Christus, de Zoon van God, te verklaren tot God de Zoon, is niet zonder slag of stoot tot stand is gekomen. Arius en zijn volgelingen gaven het verzet niet op en na Nicea ging de strijd over de goddelijkheid van Jezus in alle hevigheid door. Vooraf gaand aan het [Concilie van Constantinopel](#) (381) legde keizer [Theodosius](#) in 380 na Christus met het 'Edict van Thessalonici' (*Cunctos populos*) de regels voor de verering van de drie-ene God vast. Met die wet werden de Arianen in de ban gedaan. Hier volgt een gedeelte van het Edict:

"...dat wij volgens de apostolische leer en de evangelieleer geloven in de enige Godheid van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest onder gelijke majesteit en over vrome Drie-eenheid. Wij bevelen dat degenen die deze wet volgen, worden opgenomen onder de naam "Katholieke christenen", maar de rest (die wij als krankzinnig en gestoord beschouwen) zal de schande van "kettters geloof" op zich nemen, en hun kleine bijeenkomsten zullen niet de naam van kerken krijgen; zij zullen in de eerste plaats de straf van de goddelijke veroordeling ondergaan en in de tweede plaats de straf van ons gezag, die wij in overeenstemming met de wil van de hemel zullen besluiten op te leggen."

Schijneenheid door vervolging

De dwingend opgelegde religieuze eenheid vormde de legitimatie voor het gewelddadig onderdrukken van mensen die de nieuwe kerkleer niet wilden accepteren. Hierdoor is een groot deel van de kerkgeschiedenis doordrenkt van het bloed van niet alleen 'drie-eenheid ontkenners', maar ook van Mennonieten, Hugenoten, Waldenzen, en Joden. Maar ook de Kruistochten, de Inquisitie en de Holocaust waren het resultaat van de samenwerking tussen kerk en staat. De samensmelting van de kerkelijke en wereldlijke macht werd vanaf Nicea de zondeval van de kerk. Eenheid zonder waarheid, door geweld afgedwongen, is een schijneenheid.

Bij de viering van 1700 jaar Nicea zal waarschijnlijk weinig aandacht worden besteed aan deze kant van de kerkgeschiedenis. Voor christenen van alle denominaties is het echter van belang de duistere kant van haar verleden onder ogen te zien.

Dit artikel is gebaseerd op het boek [1700 jaar Nicea: Drie-eenheid werd verdeeldheid](#), waarin Jaap Noordam de besluiten van Nicea plaatst in de machtspolitieke context van het Romeinse Rijk van de eerste eeuwen.

GEDICHT

HELENDE HANDEN

*Zorgzaam
legt u uw helende handen
op mijn hoofd

en zalft mijn hoofd
met olie uit uw kruik

verzachtend licht verschijnt
vermoeidheid verdwijnt
er komt rust en ruimte
in mijn hoofd

U zij geloofd*

Gerrit van Ek

HET TWEEDE BOEK IN DE SERIE HET VOLLE EVANGELIE IS VERKRIJGBAAR

Wat is het doel van een nieuwe serie boekjes over het volle evangelie?

Het uitgeven van een reeks boekjes over het 'volle evangelie' heeft tot doel om de herontdekte waarheden van de boodschap van het Koninkrijk der hemelen, ofwel de gezonde leer, te verlevendigen en op een frisse, maar gedegen manier, aan de orde te stellen. Het

komt ons voor dat sommige, belangrijke thema's, die in het volle evangelie gepredikt worden hier en daar wat *vergeten of weggezaakt* zijn. Als deze diagnose juist is, dat sommige belangrijke speerpunten van het volle evangelie wat *op de achtergrond* zijn geraakt, dan is het van belang ze opnieuw onder de aandacht te brengen. Uiteraard hebben we een schat aan materiaal in de boeken van J.E. van den Brink en Cees Visser, waar we op doorbouwen in een tijd waarin honger naar Gods Woord en Gods plan geen vanzelfsprekendheid meer is en het liefst wordt belet door de boze. Daarom willen we *enthousiasmeren* om bezig te blijven met de inzichten van onze vergaande boodschap, bovenal om die - gegrepen van Jezus Christus als we zijn - *om te zetten in leven!*

In deel 1 hebben we het gehad over de aantasting en het herstel van het fundament van het geloof en het bouwen op dat fundament uit Hebr. 6:1-3. In deel 2 bespreken we het werk van Gods Geest: doop in Geest, geestelijke gaven en vrucht, maar onder meer ook de doop in vuur en de late regen. In de hoofdstukken 16 t/m 20 wordt ingegaan op Kingdom Now, welvaartsevangelie en ultra-charismatische manifestaties als het vallen en lachen in de geest. Onderscheiding van geesten is van groot belang en niet allerlei uiterlijk vertoon en blindvaren op 'als het maar goed voelt.' Maar de positieve benadering overheerst in het boek, evenals de balans tussen Woord en Geest.

Het boek telt 228 pagina's en kost inclusief (de helft van) de portokosten: € 18,50. Het kan besteld worden door overmaking van € 18,50 op rekeningnummer:

NL22 INGB 0007738672 van Uitgeverij Verdieping en Aansporing o.v.v. Het volle evangelie 2 en uw naam en adres. Het boek wordt u dan toegezonden. Tijdens spreekbeurten is het boek (zonder bijdrage in porto) mee te nemen voor € 16,00 (met strookje hoe dit digitaal over te maken).

**'Ik zie jóu mijn kind, die wel eens valt,
Mij aanroept en weer ópstaat...
omdat je weet dat Ik áltijd bij je ben
en... jou nóóit verlaat!**

**Maar ook jóu zie Ik, die daar gebogen zit
vol van verdriet... en van pijn
maar niet geloofd dat Ik een Gód wil zijn,
die jou omringen wil met líefde in je pijn
en als een Váder jou troosten wil...
die er altijd, ook nú... voor jou wil zijn!'**

**'Mijn geliefd kind... en ook jóu zie Ik,
die élke dag intens leeft met Mij
en Mij aanbidt, Mij dánt
mijn kind... wat máák je Mij toch blij!
Maar met pijn in m'n hart, zie Ik ook jóu
die daar loopt in gedáchten,
verdrietig, teléurgesteld en boos
maar er niet aan denkt, dat Ík het ben
die mijn liefde en zégen wil geven,
mijn omármíng, bevrijding... en tróóst!'**

**'Mijn kind en met blijdschap kijk Ik naar jóu
jij... die anderen steeds weer bemóedigt,
met ze bidt... en tot zégen is voor velen!
Want je getuigt over je leven met Mij
en probeert mijn Wóórd, met ze te delen!
En dan... dan zie Ik verlángende harten
die naar bevrijding zúchten en kiezen,
om met Mij te willen leven elke dág!
En Ík... Ik verwelkom ze met LIEFDE,
met troost, met open ármén en... een lach!'**

Hanny Laurita

MEDEDELINGEN

- Uiterste datum indienen kopij is **op 15-09** voor no. 9 van jaargang 4, **sept. 2025. Verschijning: ongeveer 25-09.**
- In dat komende nummer onder andere: 'Is Jezus Christus God, mens, of allebei tegelijk?' door Jildert de Boer, 'Evangeliseren kun je leren' door Ruurd Visser, 'We horen hen in onze eigen taal spreken' door Piet Sulman.

COLOFON

Doel

'Hoger-op' is een blad voor geloofsopbouw, verdieping en evangelisatie. Het wil een bijdrage geven:

Aan de samenbinding van gemeenten die de boodschap van het 'volle evangelie' (dat wil zeggen: het volledige evangelie) willen uitdragen.

Daarnaast geeft het impulsen voor de persoonlijke geloofsgroei van jong en oud.

We beogen de verbreiding van het evangelie van het Koninkrijk van de hemelen (= de hemelsferen), ook buiten de directe, eigen kring.

Digitaal magazine

'Hoger-op' is een gratis digitaal blad. Door de publicatie als pdf op de website <https://www.hoger-op.nl> (met een link voor de ontvangers per e-mail) kan het gemakkelijk worden doorgestuurd naar andere christenen met wie je contacten onderhoudt en/of in gesprek bent. Al verschenen nummers zijn terug te vinden op de website.

[Index](#)

[Trefwoordenlijst](#)

Bijgewerkt tot 22-6-2025

Redactie

Jildert de Boer

E-mail: redactie@hoger-op.nl

Tel. 06-27269342

Vormgeving

Henk Verbeek

Redactie